БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 85 (6520)
АПРЕЛИИН 28
ВТОРНИК
1953 он

Сэн 20 мүнгэн.

Советскэ Союзай гадаадын политика — эб найрамдал сахиха ба бэхижүүлхэ хэлбэришэгүй сэхэ политика, шэнэ дай бэлэдхэлгэдэ ба үүдхэлгэдэ эсэргүү политика, уласхоорондын харилсаанай ба бүхы оронуудтай бодото холбоо хүгжөөлгын политика мандаха болтогой!

(1953 оной Майн 1-дэ КПСС-эй ЦК-гэй Уряануудhаа).

ПОЛЕВОЙ ХҮДЭЛМЭРИИН ТЕМПЫЕ БА ШАНАРЫЕ ЭРИД ШУУД ДЭЭШЭЛҮҮЛХЭ

hүүлэй үедэ Байгалай үмэнэ дулаан наратай hайн үдэрнүүд тогтожо, хаа хаанагүй газарай хурьhэн гэдэбэ. Тиигэжэ колхозууд ба машинно-тракторна станцинууд полевой хүдэлмэринүүдые үргэн далайсатайгаар ябуулха бүхы арга боломжонуудтай болобо.

Манай республикын түрүү колхозууд болон МТС-үүд сагай hайн тарилые хэрэглэн, эртын ороohото культурануудай тарилгые жэшээтэ hайнаар ябуулжа байна. Иволгын, Закаменай, Бичурын, Зэдын ба бусад зарим аймагуудай олохон колхозууд эмхитэйгээр, агротехническэ hайн шанартайгаар тарилгын хүдэлмэринүүдые үнгэргэжэ байна гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Жэшээнь, Жиримскэ МТС-эй нүхэр Дорофеевэй хүтэлбэрилдэг тракторна бригада Дзержинскиин нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилжэ, түрүүшын гурбан хоног соо 260 гектар шэниисэ ба хара таряа эрхим шанартайгаар тариhан байна. Трактористнуудынь хоорондоо социалистическэ мүрысөө эмхидхэжэ, ажалай үндэр бүтээсэ туйлана. Тракторист нүхэр Григорий Мельников «ДТ—54» маркын трактораар халаагайнгаа даалгабарие саг үргэлжэ 130—140 процент дүүргэнэ. Энэ бригадын трактористнар республикынгаа 30 жэлэй ойе ажалай шэнэ амжалтануудаар угтахын түлөө hайн хоёр хүрэтэр эртын ороohото культурануудые тарижа сүм дүүргэхэбди гэhэн уялга абаад, мүнөө тон эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ байна. Мүн Торийн аймагай «Заветы Ильича», Заиграйн аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозууд тарилга дээрэ муу бэшэ показательнуудые туйлана. Иимэ жэшээнүүдые олоор харуулжа болохо байна.

Гэбэшье, республика соомнай бэнхы дээрээ тарилгын хүдэлмэри хангалтагүйгөөр үнгэргэгдэжэ байна гэжэ сэхэ хэлэхэ хэрэгтэй. Апрель hарын дууhахаяа байбашье, зарим олон аймагуудта эртын ороohото культурануудые тарилга удаанаар ябуулагдажа байна. Зарим колхозууд болон МТС-үүд сэбэй эhоор полевой хүдэлмэридэ хабаадаха байhан тракторнуудые, газар элдүүрилгын бусад машинануудые, мори унаагаашье аяар мүнөө болотор гүйсэд гаргажа шадаагүй байhаар. Энээн дээрэhээ болоод тарилгын hайн болзорнууд үнгэржэ, газарай шииг нойтон хатажа байна.

Кабанскын, Ярууны, Прибайкальска, Курумканай, Баргажанай аймагуудта тарилгын хүдэлмэринүүд илангаяа муугаар эмхидхэгдэнхэй. Эдэ аймагуудта мүнөө хүрэтэр нэгэшье гектарта таряа хээгүй колхозууд бии байха юм. Тэрээнhээ гадна газарай элдүүрилгэ, үрhэ хүрэнгэ тарилгада бэлэдхэлгэ уняжагайруулагдана. Зарим колхозууд ба МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд полевой хүдэлмэрие hаатуулжа байhанаа элдэб хүндэтэбэшэ шалтагаануудаар зүбтүүлжэ, тэрээгээрээ бэсэ харюусалгаhаа зайлуулха гэжэ hэдэнэд. Жэшээнь, Мухаршэбэрэй аймагай, Суулгын сельсоведэй Молотовой нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Хандажабhаа, танай хүтэлбэрилжэ байhан колхоз яахадаа иимэ орой болотор тарилгадаа жэгдэрэн ороодүйб гэжэ асуухада «газар үшөө хүсэд гэдэгүй» гэжэ убайгүй харюусажа байха юм. Өөрынгөө муу хүтэлбэрилгые «хүйтэн», «нойтон» гэхэ мэтын шалтагаануудаар тайлбарилхые оролдодог хүтэлбэрилэгшэд мүн зарим бусадшье аймагуудта бии байна гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Иимэнүүд баримтануудтай саашадаа эбсэжэ яашье болохогүй, юуб гэхэдэ энэ хадаа колхозуудай ажалда тон ехэ хохидол ушаруулжа болохо байна. Тиимэhээ, энэ дары бүхы тракторнуудые болон мори тэрэгүүдые полидо гаргаха хэрэгтэй.

Республикын олохон МТС-үүд хабарай полевой хүдэлмэринүүдтэ жэгдэрэн орожо үшөөл шадаагүй байhаар. Илангаяа Гашейн, Бургалтайн, Цагаан-Усанай МТС-үүд хангалтагүйгөөр ажалланад. Эдэ МТС-үүд мүнөөшье болотор тракторна паркаяа заhабарилжа хүсэд дүүргээдүй, арбаад тракторнуудынь мүнөө болотор усадьба дээгүүрнь хэбтэнэ. Эдэ МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд нүхэд Перевалов, Баранов, Сибиданов гэгшэд тракторна бригадануудые механизаторска кадрнуудаар хангахын түлөө уридшалан зохихо хэмжээ абаагүй байгаа. Энэ ушарhаа боложо мүнөө олохон тракторнуудынь миил нэгэ халаан соо ажаллана, заримдаа эбдэрнэ, тиимэhээ ажалай бүтээсэ тон бага байна. Гадна, эдэ МТС-үүдэй харьяата зарим колхозуудай түрүүлэгшэнэр тракторна бригадануудые прицепщигүүдээр, уhа болон горючи зөөхэ хүнүүдээр ханганагүй.

Тарилгын хүдэлмэринүүдэй удаанаар ябуулагдахын хажуугаар зарим газарнуудта агротехникэ бүдүүлигээр эбдэгдэнэ. Газар гүйхэнөөр, далантайгаар хахалагдана, яровизаци хэгдээгүй үрhөөр тарилга хэгдэнэ. Заиграйн аймагай XVIII партсъезд, Прибайкальска аймагай «Путь к коммунизму» гэжэ колхозуудта иимэ баримтанууд үзэгдэhэн байна. Эдэ колхозуудай таряанажалай бригадануудай бригадирнууд тракторна бригадануудай хэhэн хүдэлмэрие саг болзортонь тушаажа абанагүй, тиигэжэ колхоз ба МТС хоёрой хоорондохи договорно уялгануудые эбдэжэ, бэе бэеынгээ дутуу дундануудые, голодhо гаргалгые дам дамаа далдалалсана.

Энэ жэлдэ үндэр баян ургаса ургуулха хэрэгтэ, хабарай пар бэлэдхэлгэдэ эдэ бүхы дутагдалнууд муу нүлөө үзүүлхэ байна. Мүнөө газартаряаланда тон халуун үе ерээ. Хабарай үдэр жэл тэжээдэг гэжэород арадай оньhон үгэ манийе hургадаг. Тиимэ дээрэhээ хабарай үдэрэй час бүхэниие ашагтай hайнаар хэрэглэжэ тарилтые эмхитэйгээр, агротехническэ үндэр хэмжээндэ үнгэргэхэ гээшэ мүнөө үеын шухалын шухала зорилго болоно.

Колхозно деревниин ажалшадай творческо үүсхэлhээ, тэдэнэй ажалай ба политическэ эдэбхиhээ тарилгын хүдэлмэринүүдэй амжалтанууд дулдыдадаг байhаниинь элитэ. Тиимэhээ партийна организацинууд колхознигууд болон механизаторнуудай дунда саг үргэлжэ нииитэ-политическэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулжа байха, баян техникые зүбөөр, бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглахын түлөө, полевой хүдэлмэринүүдэй хурдан темпын ба эрхим шанарай түлөө социалистическэ мүрысөө эмхидхэхэ уялгатай. Партиин XIX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые, хүдөө ажахын урда шэнэ табан жэлэй түсэбөөр табигдаhан ехэнүүд ба харюусалгатай зорилгонуудые тэдэнэртэ үдэрhөө үдэртэ ойлгуулжа байха хэрэгтэй. Политическэ хүдэлмэри ябуулхадаа политическэ агитациин бүхы баян формо ба арга методүүдые hайнаар хэрэглэхэ шухала. Социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдые саг соонь гаргажа, тэрэниие үйлэдбэриин зүблөөнүүд дээрэ зүбшэн хэлсэжэ, показателиин доскада бэшэжэ байха хэрэгтэй.

Хабарай полевой хүдэлмэринүүдые үнгэргэлгэдэ таряанажалай ба тракторна бригадануудай хүдэлмэришэдтэ зохихо hайн материальна болон культурна услови байгуулха гээшэ ехэхэн удхашанартай.

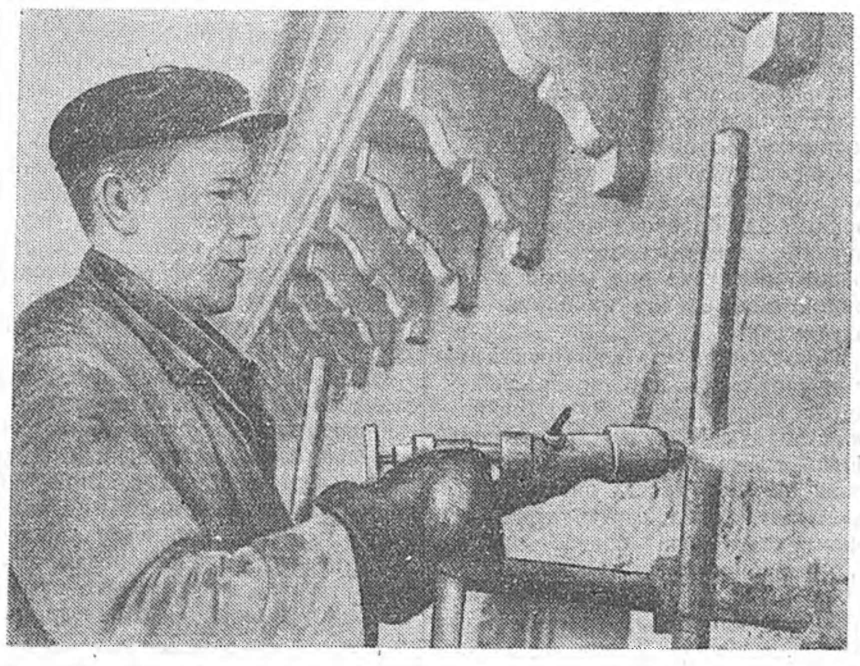
1953 оной майн 30-да республикымнай гушан жэлэй ой гүйсэхэнь. Энэ хадаа бурят-монгол арадай ажабайдалда угаа ехэ событи мүн. Энэ hайндэрэй хүндэлэлдэ хабарайнгаа тарилгые тон эмхитэйгээр үнгэргэжэ, мүнөө жэлдэ ойн баярай үндэр баян таряа ургуулая!

Хитадай профсоюзна делегаци Москва ерээ

Баруун Урда-Хитадай профсоюзуудай Соведэй түрүүлэгшэ Цай Шу-фань гэгшээр толгойлогдоhон профсоюзуудай Бүхэхитадай федерациин делегаци Майн 1-нэй hайндэрлэлгэдэ хабаадахын тула ВЦСПС-эй уряалаар Москва ерээ.

ВЦСПС-эй секретарь А. И. Шевченко, ВЦСПС-эй ба профсоюзуудай ЦК-гэй харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд Внуковско аэродром дээрэ делегациие угтан абаа.

(ТАСС).

«Бурмонголстрой» трестын штукатурщик И. А. Ошурков гэгшэ БМАССР-эй 30 жэлэй ойн хүндэлэлдэ стахановска вахтада жагсаад, үдэрэйнгөө нормые 300 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: И. А. Ошурков ажаллажа байна.

З. Залетнын фото.

Майн Нэгэнэй хүндэлэлдэ

Түрүү цехын коллективтэ

Улан-Удын паровозно депогой цехүүдтэ олон хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон албахаагшад тон ехэ эдэбхитэйгээр 1953 оной Майн 1-дэ зорюулhан КПСС-эй ЦК-гэй уряануудтай танилсажа байна.

Тус депогой хүдэлмэришэд агууехэ советскэ арадтаяа хамта энэ уряануудта харюу болгон Майн 1-нэй hайндэрэй хүндэлэлдэ стахановска вахтада жагсажа, бүри дээшэлүүлэгдэhэн уялга абана.

Апрель hарын түрүүшын хоёр арбан үдэрэй социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдые гаргахада инструментальна цехын коллектив мүрысөөндэ түрүүлжэ дамжуулгын Улаан тугта хүртэбэ. Тус цехынхид апрель hарынгаа даалгабариие болзорhоонь урид 54 процентээр үлүүлэн дүүргэжэ, май hарын түсэбөөр ажаллажа эхилээ.

Энэ цехтэ үндэр бүтээсэтэйгээр ажалладаг стахановецууд үдэр бүри олошорно. Мүнөө эндэ үйлэдбэриин түрүү методээр ажаллаhанай тула 36 хүдэлмэришэн хахад жэлэйнгээ даалгабариие дүүргэнхэй. Тэдэнэй дунда слесарь Никитина, жестянщик Тугбаева, слесарьнүүд Калинкин, Музенко болон бусад олон хүдэлмэришэдэй нэрэнүүд бии.

—Ленин—Сталинай партиин Центральна Комитедэй Уряануудта харюу болгон стахановска вахтада жагсажа, апрель hарын үлдэhэн 5 үдэр соо 10 үдэрэй даалгабари дүүргэжэ, Майн 1-нэй hайндэрые угтахаб—гэжэ слесарь Турицина hая мэдүүлээ. Тэрэ хэлэhэн үгэдөө хүрэнэ. Апрелиин 24—25-най үдэрнүүдтэ 2—3 нормо дүүргээ.

Иимэ патриотическа жэшээнүүд депогой бусадшье цехүүдтэ олон бии. Депогой коллективэй гэшүүдэй Майн 1-нэй hайндэрые ба республикынгаа 30 жэлэй ойе ажалай эрхим бэлэгтэйгээр угтахань лабтай.

Г. Бадмаев.

Навигацида бэлэн болобо

Сэлэнгэ мүрэн дээгүүр навигаци эхилүүтэ байна. Улан-Удын затондо байhан суднануудай команданууд навигацида түрүүлжэ гарахын түлөө мүрысөөнэй договорнуудые баталан абажа байна. Пароходуудайнгаа түхеэрэлгэнүүдые дахин, дахин шалгана.

Ажалшадай уласхоорондын hанал нэгэдэлгын hайндэр—Майн 1-нэй хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөөндэ ороhон «Леваневский» гэжэ пароходой команда навигацида hайн бэлэдхэл хангаhанайнгаа түлөө рейсэдэ эгээл түрүүлжэ гараха эрхэ олоо. Арадай ажахыда шухала хэрэгтэй ашаануудые шэрэхэ даалгабариие үнгэрэгшэ жэлдэ амжалтатайгаар дүүргэhэнэй түлөө энэ пароходой капитан Сахаровский, механик Лохов, рулевой Похолков гэгшэд Зүүн-Сибириин бассейнын комитедэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаа hэн. Мүнөө жэлэйнгээ навигациин даалгабариие тэрэшэлэн үлүүлэн дүүргэхын түлөө энэ коллектив навигациин эхилхэhээ хойшо тэмсэхэбди гэжэ уялга абаба.

Мүн «Улаан-Батор», «Пограничник» гэжэ пароходуудай команданууд навигацида hайнаар бэлэдхэжэ, энэ жэлэй навигациин үедэ түсэбhөө гадуур ехэ хэмжээнэй ашаа шэрэхэбди гэжэ үгэеэ үгэбэ.

Л. Бондаренко.

Республикын колхозуудай полинууд дээрэ

Бичурын аймагай Логовскиин нэрэмжэтэ колхоздо хабарай тарилга hайнаар ябуулагдажа байна. Хабарай полевой хүдэлмэриин эхилhэнhээ хойшо эндэ 367 га газар борнойлогдоhон, 107 га хахалагдаhан, 336 га таригдаhан байна.

Колхозой полинууд дээрэ хүдэлмэрилдэг Окино-Ключевскойн МТС-эй № 1, № 2 тракторна бригаданууд таряанажалай бригадануудтай нигта барисаатайгаар ажаллажа, хабарай тарилгые агротехническэ эрхим болзорто үнгэргэхын түлөө тэмсэнэ. Тэдэндэ ажаhуудалай болон культурна зохид hайн услови байгуулагданхай. Механизаторнууд сүлөөтэй саттаа улаан булангдаа орожо, уранhайханай болон техническэ номуудые уншадаг, хүгжэмэй инструментнүүд болон шатар дамаар наададаг юм.

Үдэшэ бүхэндэ № 2 тракторна бригадын бригадир нүхэр Илья Захаров үйлэдбэриин суглаа үнгэргэжэ, үдэр соо хэгдэhэн хүдэлмэриин дүнгүүдые гаргадаг, дутуунуудые элирүүлдэг байна.

Мүнөө тарилгын халуун хүдэлмэриин үедэ олонхи механизаторнууд болон колхознигууд эрхимээр ажаллана. Трактористнууд Константин, Николай Истоминууд 35 гектарай орондо үдэр бүхэндэ 40 гектар борнойлдог байгаа. Мүнөө тэдэнэр ороohото культурануудай эртын тарилга хэжэ байха зуураа, 20 гектар хүрэтэр тарина. Трактористнууд Илья Новокрещенных, Иван, Илья Шихановууд үдэрэйнгөө даалгабариие хододоо үлүүлэн дүүргэнэ. Тиихэдэ № 1 тракторна бригадын учетчик Михаил Фомич Поповой оролдосото ажалые тэмдэглэхэ шухала.

Колхозой правлени, тэрэнэй түрүүлэгшэ, аймагай Соведэй депутат нүхэр Степан Дорофеевич Бутаков ажалаа hайнаар эмхидхэнэ.

Энэ колхозой гэшүүд уласхоорондын hайндэр—Майн 1-нэй хүндэлэлдэ ороohото культурануудай эртын тарилгые болзорhоонь 2 үдэр урид, хахалалгые 5 үдэр урид дүүргэхэ гэжэ шиидэбэ.

М. Фалилеев.

Улаан тугта бригада

КЯХТА. (Телефоноор абтаба). Погранична МТС-эй механизаторнууд ороohото культурануудай эртын тарилгые агротехническэ эрхим болзорто hайн шанартайгаар хэжэ дүүргэхын түлөө эршэмтэйгээр ажаллажа байна. hаяхан МТС-эй дирекци ба партийна организаци тракторна бригадануудай социалистическэ мүрысөөнэй апрелиин хоёрдохи декадын дүнгүүдые гаргаба. Мүрысөөнэй дүнгүүдээр нүхэр Зарубинай хүтэлбэрилдэг тракторна бригадын механизаторнууд түрүү hуури эзэлжэ, МТС-эй дирекциин ба партийна организациин Улаан тугта хүртэбэ. Энэ бригада Ульяновай нэрэмжэтэ колхозой полинууд дээрэ хүдэлмэрилдэг юм. Тус бригадын гэшүүд hайн бэлэдхэлтэй байhанай ашаар хэдыхэн хоног соо тарилгын урда тээхи газарай элдүүрилгые дүүргээд, ороohото культурануудай эртын тарилга хэжэ эхилээ. Апрелиин хоёрдохи декадын дүүрэхэдэ энэ бригада 140 га шэниисэ, 15 га хара таряа тариhан байба. Шэниисэ бүхыдөө хэрээhэлүүлэн таригдаа.

Улаан туг абаха зуураа, нүхэр Зарубин иигэжэ хэлэбэ:

—Бидэнэр республикынгаа 30 жэлэй ойн хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, мүнөө бүхы тракторнуудаа үдэр hүнигүй хүдэлмэрилүүлжэ, ороohото культурануудай эртын тарилгые апрелиин 30 болотор дүүргэхэ гэжэ шиидээбди. Энэ зорилгоёо бидэнэр дүүргэжэ шадахабди.

А. Шапошников.

«Үшөө хүйтэн байна, газар гэдээдүй...»

Мухаршэбэрэй аймагай олонхи колхозууд хабарай тарилгые саг болзортонь эмхитэйгээр эхилээ. Харин тиихэдэ Зандинай сомоной «Комсомол» колхоз хабарай тарилгые бэлэдхэл муутайгаар угтаба. Эндэ зарим сеялкэнүүдынь эбдэрхэй, сеяльщигүүдыншье томилогдоогүй байгаа. Мүн үрhэ хүрэнгэ нара hалхинда хатаагдажа шанаржуулагдаагүй, таригдаха газартаа дүтэлүүлэгдэжэ абаашагдаагүй байгаа. «Тарилгаяа юундэ эхилнэгүйбта» гэжэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Дашиевhаа асуухада «үшөө хүйтэн байна, газар гэдээгүй» гэжэ хооhон шалтагаан урдаа барина. Харин зэргэлээд байhан Кировэй, Андреевэй нэрэмжэтэ колхозуудай полинууд дээрэ мүнөө тарилгын хүдэлмэринүүд үргэнөөр ябуулагдажа байна. Энэ колхоз тракторна бригадануудые прицепщигүүд болон уhа, горючи, түлеэ гэхэ мэтые зөөхэ туhалбариин хүдэлмэришэдөөр үшөө хангаагүй байhаар. № 4 тракторна бригадын механизаторнууд поваргүй дээрэhээ 3—4 километрын газарта байдаг колхозойнгоо центртэ ерэжэ эдеэлхэ, хонохо баатай болодог. Тэдэндэ ажаhуудалай болон культурна байра байдал түхеэрэгдээгүй, вагончинууд hандархай, задархай, хүйтэнүүд байна.

Колхознигууд ба механизаторнуудай дунда агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулагданагүй. Энэ хэрэгтэ мүн колхозой партийна организациин секретарь нүхэр Цыбикжапов, Суулгын МТС-эй директор нүхэр Цыренов гэгшэд зэмэтэй байха юм.

А. Леонов.

Мао Цзэ-дунай шэлэгдэмэл зохёолнуудые хэблэн гаргана

Москвада гадаадын литературын хэблэл Мао Цзэ-дунай шэлэгдэмэл зохёолнуудые ород хэлэн дээрэ хэблэн гаргажа үргэлжэлhөөр. Пекиндэ хитад хэлэн дээрэ мүнөө хэблэгдэжэ байгаа Мао Цзэ-дунай шэлэгдэмэл зохёолнуудай дүрбэн томно суглуулбари бүрин оршуулагдажа, хэблэгдэхэ байна.

Хитадай революциин олон үеые харуулhан Мао Цзэ-дунай гол зохёолнууд Мао Цзэ-дунай шэлэгдэмэл зохёолнуудай энэ суглуулбарида оруулагдана. Тэдэ зохёолнуудые бултыень автор хаража үзэбэ.

Үнгэрэгшэ жэлэй майда Мао Цзэ-дунай шэлэгдэмэл зохёолнуудай нэгэдэхи том ород хэлэн дээрэ гаргагдаhан байгаа. 1926—1937 онуудта хамаатай, гражданска революционно дайнуудай нэгэдэхи ба хоёрдохи үенүүдые харуулhан зохёолнууд тэрээндэ оролсобо.

Мүнөө Мао Цзэ-дунай шэлэгдэмэл зохёолнуудай хоёрдохи том хэблэгдэн гараа. Японско булимтарагшадта эсэргүү дайнай үедэ бэшэгдэhэн зохёолнуудай заримагиинь энээндэ оролсоно.

Тус том «Япониин добтолгодо эсэргүү тэмсэлэй политическэ хараа шугам, бодото хэмжээ-ябуулганууд ба перспективэнүүд» гэhэн зохёолоор нээгдэнэ. Тэрээн соогоо Мао Цзэ-дун японско булимтарагшадта эсэргүү дайнда арадые уряалhан Хитадай Коммунистическэ партиин ба Японидо hулаар эсэргүүсэхэ, коммунистнуудта ба арадта эсэргүүсэн эдэбхитэйгээр тэмсэхэ гэhэн хархис политика ябуулдаг Чан Кайшиин—хоёр линиин хоорондохи тэмсэлые харуулна.

«Японско булимтарагшадта эсэргүү дайнда илалта туйлалгада бүхы хүсэеэ элсүүлхын түлөө», «Либерализмда эсэргүү», «Английска корреспондент Джемс Бертсамтай хөөрэлдөөн», Шанхай ба Тайваниин унаhанай hүүлээр японско булимтарагшадта эсэргүү дайнда тохёолдоhон оршон байдал ба тэрээнhээ эшэ үндэhэтэй зорилгонууд», мүн бусад зохёолнууд хоёрдохи томдо оруулагдаба.

1938 оной май hарада Мао Цзэ-дунай бэшэhэн «Японско булимтарагшадта эсэргүү партизанска дайнай стратегиин асуудалнуудта» гэhэн зохёол ехэ hонирхолтой байна.

Хоёрдохи том соо толилогдоhон «Удаан үргэлжэлhэн дайн тухай» гэhэн Мао Цзэ-дунай хэдэн лекцинүүд, «Национальна дайнда Хитадай Коммунистическэ партиин үүргэ» гэhэн тэрэнэй элидхэл ба бусад зохёолнуудынь японско булимтарагшадта эсэргүү тэмсэлдэ хитад арадые элсүүлхэ хэрэгтэ ехэ удхашанартай байгаа.

Энэ томдо «Зүрилдөөн тушаа» гэhэн Мао Цзэ-дунай философско зохёол харуулагдаа.

Хитад хэлэн дээрэ хэблэгдэhэн Мао Цзэ-дунай шэлэгдэмэл зохёолнуудай хоёрдохи томой ехэ хэмжээтэй байhан дээрэhээ ород хэлэн дээрэ нэгэ ном болгон хэблэхэ аргагүй байгаа, тиимэhээ ород хэлэн дээрэ хоёр том болгогдобо.

Мүнөө гадаадын литературын хэблэл Мао Цзэ-дунай шэлэгдэмэл зохёолнуудай гурбадахи томые 1953 оной тэн багта хэблэн гаргахаар хараалан, хэблэлдэ бэлэдхэжэ байна.

(ТАСС).

Республикын аймагуудта хабарай тарилгын ябаса тухай

БМАССР-эй Хүдөө ажахын министерствын 1953 оной апрелиин 25-най мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

Аймагууд	Ороohото, яровой ба залаата культурануудые тарилга	Пар ба намарай пар борнойлго	Намарай тарилга борнойлго
Иволгын	24,3	59,2	87,8
Зэдын	23,9	75,4	41,2
Закаменай	19,2	73,9	20,0
Бичурын	18,2	42,6	79,4
Хорийн	17,2	64,4	56,0
Тарбагатайн	16,3	67,3	40,7
Мухаршэбэрэй	16,0	99,0	85,3
Кяхтын	13,8	61,6	100,0
Торийн	9,9	68,2	41,8
Заиграйн	9,1	38,5	70,8
Кударын	8,9	67,1	34,3
Хэжэнгын	8,4	34,8	6,7
Түнхэнэй	7,7	50,9	19,5
Сэлэнгын	6,2	72,0	69,5
Прибайкальска	3,7	40,1	15,3
Б-Кударын	0,8	73,6	48,4
Курумканай	—	73,7	—
Кабанскын	—	61,1	13,9
Баргажанай	—	48,6	23,5
Яруунын	—	11,2	—

Президент Эйзенхауэрэй хэлэһэн үгэ тушаа

Гитлеровскэ фашизмые союзнигуудай—СССР, США, Англи ба Франциин илаһанһаа хойшо, дэлхэйн хоёрдохи дайнай дүүрэһэнһээ хойшо 8 жэл үнгэрбэ. Агууехэ тэмсэлэй тон хүшэр хүндыень советскэ хүнүүд даажа гараһан байгаа. Тэдэнэр өөрычгөө Эсэгэ оронной эрхэ сүлөө ба бэеэ даанхай байдалые аршалан хамгаалхын тула, фашистска дарлалтаһаа сүлөөрхэдэнь Европын богоолшолһон арадуудта туһалхын тула, дайнай дүүрэһэнэй хойто тээ бата бэхи эб найрамдал ба уласхоорондын аюулгүй байдал хангахын тула тэрэ хүшэр хүндэ уялга дүүргэһэн байна.

Советскэ Союз болбол арадуудай хоорондохи эб найрамдалай хэрэгые хэлбэришэгүйгөөр аршалан хамгаалха зуураа, уласхоорондын хани харилсаае улам хүгжөөхые урид мэтэшэлэн эрмэлзэнэ. 1953 оной мартын 9-дэ Г. М. Маленковой, Л. П. Бериин ба В. М. Молотовой хэлэһэн үгэнүүд дотор бүгэдэнниитын эб найрамдалые бэхижүүлхээр советскэ арадай хэлбэришэгүй шанга хүсэлтэй байһаниинь харуулагдаа һэн.

Апрелиин 16-да США-гэй президент Эйзенхауэр уласхоорондын байдалай асуудалнуудта зорюулжа, Редакторнуудай американска обществодо үгэ хэлэһэн байна. Һая советскэ правительствын мэдүүлһэн, уласхоорондын арсалдаата асуудалнуудые эбэй ёһоор шиидхэжэ болохо гэһэн мэдүүлгэдэ бодото дээрээ тэрэ үгэнь харюу болоһоншуу юм.

Эб найрамдалда дуратай байһан эрмэлзэлгээ СССР-эй дахин мэдүүлээд байхадань англо-американска блогой хүтэлбэрилэгшэд ямараар тэрээндэ хандаха ааб гэжэ үргэн олоннитэ зоной хүлеэжэ байһан тула бүхы оронуудта президентын хэлэһэн үгые ехэтэ һонирхожо байһан ушар өгээл энээгээр тайлбарилагдана.

«Бүхы дэлхэй дээрэ үнэн бодото ба хүсэд дүүрэн эб найрамдал туйлаха гэжэ оролдожо байһан шэнгеэрээ мүн бүхы Азидашье тэрээнэй түлөө оролдонобди» гэһэн президент Эйзенхауэрэй үгэнүүд, тэрэшэлэн «эдэ арсалдаата асуудалнууд бүхыдөө ехэшье һаа, багашье һаа, бусад бүхы оронуудай эрхэнүүдые хүндэлхэ хүсэлэй байгаа һаал, шиидхэгдэжэ болохо юм» гэһэн Эйзенхауэрэй мэдүүлгэ һайшаалтайгаар угтагдаба.

Гэбэшье, эб найрамдал тухай, арсалдаата асуудалнуудые бүхыдэнь шиидхэжэ болохо гэһэн президентын үгэнүүдынь тиихэдэ тэрээнэй баһа хэлэһэн ондоо мэдүүлгэнүүдтэйнь таараалданагүй.

Эйзенхауэрэй үгые эб найрамдал тээшэ үнэхөөрөө зориһон эрмэлзэлтэ гэжэ бодохоёо хүсэһэн хүнүүд иигэжэ асууха ёһотой болоно: президент, эб найрамдал тээшэ уряалха зуураа, «атомна дайн» болохо гэжэ яахадаа сэхээр занана гээшэб? Эб найрамдал тухай президентын хэлэһые эдэ мэтын аргументнүүд бүри ойлгосотой болгохо гээшэ аал? Юуншье һааб, Советскэ Союз тушаа иимэ баталамжанууд гү, али сэхэ руунь хэлэхэдэ, иимэ заналтанууд уг зорилгоёо хэзээдэшье туйлаагүй юм, туйлажашье шадахагүй.

США-гэй президент уласхоорондын хэдэн олон проблемэнүүд дээрэ өөрынгөө үгэ соо тогтоһон байна. Тэдэнэй удхашанарынь бэе бэедээ аб адли бэшэ. Тиигээд угтаал тэрэ хадаа гол түлэб Советскэ Союзтай хани харилсаанай асуудалнуудта зорюулан өөрынгөө үгые хэлэһэн байгаа. Тэрэ иигэжэ мэдүүлбэ: «Прогрессэй дулдыдаха тон ганса асуудал намда мэдээжэ. Тэрэ асуудал гэхэдэ иимэ байна: Советскэ Союз юу хэхээр бэлэн байнаб?» Тэрээн дээрээ баһа нигэжэ нэмэбэ: «Бодото байдалые шалгахада бэлэн лэ. Зүбхэн лэ бодото хэрэгүүдээр этигүүлжэ болохо юм».

Теэд яахаб? Бодото хэрэгүүд миин үгэнүүдтэ орходоо үнэтэй — энээниие зүбшөөнгүй байжа болохогүй.

Эб найрамдалые бэхижүүлгэ болбол уласхоорондын шухала проблемэнүүдые зүбөөр шиидхэһэн дээрэһээ дулдыдаха байна, тиимэһээ тэдээн дээрэ тогтожо хэлэе.

Хамагай түрүүндэ, — корейскэ асуудал тушаа.

Корейдэхи дайн тухай асуудал, Корейн национальна талаараа нэгэдэнги байдалые һөөргэдэнь бии болгохо тухай гэхэ мэтын асуудалнууд уласхоорондын арад зоной гол анхаралда һүүлэй жэлнүүдэй турша соо байһыень арсажа болол-той гү? Эдэ жэлнүүдтэ олон гүрэнүүдэй гадаадын политика иимэнүүд асуудалнууд дээрэ шалгагдажа байһаниинь мэдээжэ.

Корейдэ үнэн зүйтэйгөөр даб дээрэхи эблэрэлгэ баталха ябадалда зорюулагдаһан бүхы оролдолгонуудые советскэ арад эрид сэхэ дэмжэдэг байгаа. Миин хооһон үгэһөө бодото хэрэгтэ дамжан орохо шэнэ арга боломжо үгэһэн, Корейдэхи дайн байлдаание болюулан дүүргэхэ арга боломжо нээһэн Хитадай Арадай Республикын ба Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын правительствонуудай һая хэһэн дурадхалые Советскэ Правительство тэрэ доронь дэмжэһэн байгаа.

Уласхоорондын харилсаануудай онсо шухала асуудалнуудые шиидхэлгэдэ зорюулагдаһан тодорхой харюунуудые — хооһон үгэ бэшэ, харин бодото ажал-ябуулгануудые, хүсэн бэдэржэ байһан хүн дурсагдагша баримтын удхашанарые сэгнэхэ байнал.

Уласхоорондын бусад проблемэнүүд тушаа тогтоё.

Жэшээлхэдэ, германска асуудал тухай мартажа гү, али демократическа ба эб найрамдалда дуратай үндэһэн дээрэ Германиин национальна нэгэдэлые дахин бии болгохо гэхэ мэтын тиимэ шухала уласхоорондын проблемэһээ юрэнхы шашаг үгэнүүдые хэлээд лэ мултаржа хэн шадаха юм. Германиин баруун хубиие Европодохи өөрынгөө «динамическа» гадаадын политикын зэр зэбсэг гэжэ юрэ харадаг байхада, тиихэдээ Европын зарим арадууд, түбхын түрүүндэ, милитаристска Германида хэдэ дахин добтолотдожо хүнһэниинь болоһон французска арад энээниие ямараар хараха ааб гэжэ хараадаа абадаггүй байхада, али нэгэ гүрэнэй талаһаа энэ асуудалда тиигэжэ хандаха гээшэ Германи доторһоо байтагай, тэрээнэй газаа тээшье хэнэй хүсэлые хангаха бэлэй.

Германи тухай асуудалые шиидхэлгэ болбол Германитай зэргэлээд байгаа бүхы хүршэнэрэй онсо шухала интересүүдые, Европодо эб найрамдал бэхижүүлхэ интересүүдые хараадаа абахые, түбхын түрүүндэ германска арадай национальна хүсэл бодолые заабол хараандаа абахые эрижэ байһаниинь элитэ бэшэ аал.

США-гэй президентын хэлэһэн үгэ соо энэ асуудалые шиидхэмээр үндэһэ һууринууд үгы юм. Тэрэ хадаа германска проблемэ тушаа дүрбэн державануудай Потсдамска хэлсээнүүдэй бии байһые тооногүй. США-гэй энээнэй урда тээхи правительствошье баһал иимээр забдадаг байһан юм. Европодо эб найрамдалые бэхижүүлхын тула германска проблемые зүб һайнаар шиидхэхэ гэжэ Советскэ Союз эрид зоримгойгоор эрмэлзэдэг байна, тиигээд тиигэжэ шиидхэхые зүйтэй гэжэ мэдэрхэ болоо һаа, манай хоёр гүрэнүүдэй, тэрэшэлэн Великобританиин ба һаналаа нэгэдэһэн Францийн гарнуудаа табиһан уласхоорондын тэдэ шухала хэлсээнүүд тухай мартажа болохогүй бшуу.

Хэрбээ англо-американска блок энээниие тоонгүйгөөр, хараалһан харгы руугаа саашаа ябан Германиие национальна талаараа эблэрхэ аргагүй болгожо, тэрээнэй баруун хубиие милитаристска гүрэн болгожо, хуули засагыень хоро үһөөгөө абаха хүсэлтэй хүнүүдэй гарта үлөөгөө һаань — түбхын түрүүндэ германска арад тушаа тон ехэ аюулта алдуу эндүү гаргагдаха байна. Гэхэтэй хамта, германска асуудал тушаа иимэ хараа баримталха гээшэ Европын эб найрамдалда дуратай бүхы гүрэнүүдэй ба бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй интересүүдтэ тааралдахагүй болоно.

Нэгэ гүрэн боложо нэгэдэхэ, эб найрамдалда дуратай арадуудай хани барисаата бүлэ соо эзэлхэ ёһотой һууриия эзэлхэ арга боломжо германска арадта олгохо, эб найрамдалай договорые Германитай али болохо түргөөр баталха, тэрээнэйнгээ һүүлээр Германиин арадай хүзүүн дээрэ үлүү гаргаша тохожо байгаа эзэмдэлгын сэрэгүүдые Германиһаа гаргаха тухай эндэ хэлэгдэнэ гээшэ.

Хитадай Арадай Республика тухай, Нэгэдэмэл Наһануудай Организацида Хитадай национальна эрхэнүүдые тэхэрюулэн һэргээхэ тухай, тэрэшэлэн Тайвань ольтирогые оруулалсан тэрээнэй хуулита территориальна эрхэнүүд тухайда США-гэй президент уласхоорондын олон асуудалнуудаар хэлэхэ зуураа, юушье дурасаагүй. Теэд энэ асуудал хадаа мүнөө үеын уласхоорондын хойшолуулагдашагүй проблемэнүүдтэ хамаадахагүй байна гээшэ гү? Энэ дэлгэрэнгы үгэ соонь Хитад тухай асуудалай табигдажа харуулагдаагүйнь сохом баримта болоно. Тэрэнь ямар удхатайб гэбэл, хэлбэришэгүйгөөр хүгжэжэ байгаа событинуудые гэдэргэнь эрьелдүүлхэ гэһэн эрмэлзэлгэһээ үндэһэтэй политика Хитад тушаа үсэд нэтэрүүгээр ябуулагдана, гэбэшье иимэ политикын заабол буруу һүрэхэ байһаниинь нюдэтэйл хүн бүхэн хаража ойлгожо ябана.

Эйзенхауэр өөрынгөө үгэ соо табан «захяанuудые» найруулан хэлэһэн байна. Тэдэ «захяанuудынь», Эйзенхауэрэй хэлэһэнэй ёһоор, «уласхоорондын хэрэгүүдтэ Холбоото Штадуудай ажал-ябуулгануудые» тодорхойлхо байна. «Хүн түрэлтэн бүхыдөө эб найрамдалые, аха дүүгэй харилсаае ба үнэн зүб байдалые хүсэнэ», «орон бүхэн өөрынгөө дураар засаг түрынгөө формо болон өөрынгөө экономическа системые байгуулха хаһагдашагүй эрхэтэй юм», «засаг түрын формые бусад оронуудта баадхаха гэһэн ямаршье ороной һэдэлгэ зүбтүүлэгдэхэ ёһогүй» гэхэ мэтэшэлэн тэдэ «захяанууд» дотор хэлэгдэнэ.

Тиигээд хэрбээ эдэ принципүүд США-гэй политикые үнэхөөрөө тодорхойлдог юм һаань, хэрбээ тэдэнэй миин юрэнхы деклараци болоод дүүргэдэггүй юм һаань—энэ хадаа корейскэ асуудалдашье, Германи тушаашье, Хитад тушаашье нүлөөлхэ ёһотой байгаа. Теэд эдэ декларацинуудай бодото хэрэгүүдээр батадхагдадаггүйнь, уласхоорондын эдэ ба бусад олон асуудалнуудай шиидхэгдэхэдэ США-гэй бодото политика эдэ мэтын декларацинуудые багаар тоодогынь халагламаар.

Президентын үгэ соо Зүүн Европын арадуудта ехэ анхарал хандуулагдаһан байна. Зүүн Европын оронуудтахи засаг түрын формонууд ондоо тээһээ баадхагдаһан янзатайгаар хэлэбэ. Тиигээд энэнь бүгэдэдэ мэдээжэ баримтануудтай, эдэ оронуудтахи үнэн бодото байдалтай таараһагүй.

Зүүн Европын арадууд өөһэдынгөө эрхэ сүлөөгэй түлөө үсэд шанга тэмсэл ябуулһанай ашаар лэ засаг түрынгөө арадай-демократическа мүнөөнэй формо оложо абаһан, зүбхэн лэ шэнэ условинуудта тэдэнэр өөһэдынгөө гүрэнүүд дотор экономико ба культурын бурьялма ехэ хүгжэлтые хангажа шадаһан байна гэжэ баримтанууд харуулна. Эдэ арадуудай унагааһан хархис засаг түрые һөөргэнь тэхэрюулхээр Советскэ Союз хамааралсан оролсохо гэжэ хүлеэжэ байгаа һаа, тон гайхалтай байнал.

Үни галабай дарлалта ба богоолшолгодо эсэргүүсэн Азиин колониальна ба хахад колониальна арадуудай ябуулжа байгаа сүлөөрэлгын тэмсэлые һаатуулхын тулада «коммунистическэ юртэмсэдэхи өөрынгөө шиидхэхы нүлөөлэлгые хэрэглэхыень» Советскэ Союзай хүтэлбэрилэгшэдые «уряалхадаа», президент болбол ниитэдэ мэдээжэ түүхэтэ ёһоной хуули ёһые арсана гээшэл. Зарим «хара һанаатай» хүнүүдэй тухирдалгаар национальносүлөөрэлгын хүдэлөөн дэлгэрнэ гэжэ тооложо байхэ болоо һаа, уласхоорондын проблемэнүүд зүбөөр ойлгогдохо гэжэ найдахань бэрхэтэй.

«Дэлхэйн правово бүлгэмдэ» бусад оронуудтай нэгэдэхэ эрхэ сүлөөе «бусад арадуудта, тэдэнэй тоодо Зүүн Европын арадуудта» үгэхэ гэжэ президентын хэлэһэниие яажашье ойлгохын аргагүй. Нэгэдэмэл Наһануудай Организацида арадай-демократическа зарим оронуудые абаха ябадалда сохом хэнэй һаад хэжэ байһаниинь, ООН-до агууехэ Хитадай хуулита эрхэнүүдые һэргээн бии болгохо ябадалда сохом хэнэй һаад хэжэ байһаниинь бүгэдэндэ мэдээжэ. 14 оронуудые Нэгэдэмэл Наһануудай Организацида абаха гэһэн дурадхалые эгээл Советскэ Союзай түлөөлэгшэд оруулаа бэшэ һэн аал? Тиигээд энэ дурадхалынь англоамериканска блогой голосуудаар абтаагүй орхигдоһон байна.

Австрийска договор тухай хэлэхэ болоо һаа, австрийска арадай демократическа эрхэнүүдые үнэхөөрөө сахин хамгаалжа, энээнэй урда тээ туйлагдаһан хэлсээнэй ёһоор шиидхэжэ болохогүй асуудал энэ договортошье байхагүй юм гэжэ дабтан хэлэхэдэ болоно.

Нэгэдэмэл Наһануудай организаци тушаа.

ООН-ые бүхы арадуудай эб найрамдал ба аюулгүйе бодото һайнаар сахиха институт болгохоор бэлэн байһан тухайгаа президент өөрынгөө үгэ соо мэдүүлбэ.

Тэрээндэ даалгагдаһан зорилгонуудые энэ организациин мүнөө дүүргэдэггүй байһандань Советскэ Союз зэмэтэй бэшэ юм. Энэ организаци эб найрамдалые ба уласхоорондын аюулгүй байдалые бэхижүүлхэ гэһэн гол зорилготойгоор байгуулагдаа һэн, тиигээд энэ зорилгоор тэрээнэй удхашанарые дээшэлүүлхэ гээ һаа мүнөөшье орой болоогүй бшуу.

Энээнэй тулада хамагайл түрүүн юун хэрэгтэйб гэхэдэ, ООН-эй принципүүдые тэрээнэй бүхы гэшүүд сахиха ёһотой, тэрээнэй Уставай гол үндэһэнүүд эбдэгдэхэ ёһогүй. Юун хэрэгтэйб гэхэдэ, ООН-ые өөрынгөө гадаадын политикын туһалбариин орган болгохые нэгэшье правительство оролдохо ёһогүй, яахадааб гэхэдэ, иимэ ябадал Нэгэдэмэл Наһануудай Организациин принципүүдтэйшье, уласхоорондын нормальна хани харилсалгын ба эб найрамдал бэхижүүлгын интересүүдые хамгаалха зорилгонуудташье угтадаа таарахагүй байна.

Эб найрамдалые хангаха асуудалнуудые Аюулгүйн Соведтэ хаража үзэхэдөө агууехэ табан державанууд нэгэн һаналтай байха ёһотой гэһэн гурим Нэгэдэмэл Наһануудай Организациин Уставай шухалын шухала хубинь мүн юм, тиигээд Нэгэдэмэл Наһануудай Организациин 60 гэшүүд тэрээнэй Устав доро гарнуудаа юунэй тулада табиһан юм гэжэ асуугдана. Бүхы гүрэнүүдэй тоожо мэдэрһэн гуримые бодото дээрэ зарим гүрэнүүдэй хазагайруулжа байхынь тулада энээндэ гар табигдаһан байгаагүйл! Мүн ООН-эй ба Аюулгүйн Соведэй ажал-ябуулгада тойбо хэхэ һаад шэргүүбшэ гэжэ уласхоорондын энэ принципые тоолохын тулада гар табигдаһан байгаагүйнь лабтай.

Эсэстэ, Аюулгүйн Соведэй ба Генеральна Ассамблейн хүдэлмэридэ дэлхэй дээрэхи эгээн ехэ орон—Хитадай хабаадалсаха арга боломжоёо хаһагдаад, тэрээнэй орондо ООН-эй органуудта гоминдановска али нэгэн мануулиин шэргүүлдэжэ ябадатые зохистой гэжэ хэн тоолохоб.

Иимэ байдал ООН-эй нэрэ хүндые бэхижүүлхэ ябадалда туһалжа шадаха гээшэ аал? Иимэ ёһо гуримай байхада Нэгэдэмэл Наһануудай Организациин ажал-ябуулга нормальнаар хүгжэн ябажа байха гэжэ, эб найрамдалые ба уласхоорондын аюулгүйе бэхижүүлхэ хэрэгтэ тэрэ өөрынгөө уялгые дүүргэхэ гэжэ найдажа болохо гээшэ аал.

Юуншье болоо һаа, энэ асуудалые, мүн тэрэшэлэн шиидхэгдэхээр болоһон уласхоорондын хэдэн олон бусад проблемэнүүдые шиидхэлгэһээ холодон ошохын аргагүй. Хэрбээ бидэнэр бултадаа үгэеэ үсөөлхэ, бодото хэрэгээ ехэ болгохо гэжэ эрмэлзээжэ байгаа юм хадамнай, энэ мэтын проблемэнүүдые шиидхэхэ харгы замыншье олдожо болохо байна.

Президент хадаа өөрынгөө үгэ соо экономическа проблемэнүүдтэ, үгырэл ядаралтай тэмсэхэ проблемэнүүдтэ анхаралаа үлэмжэ ехээр хандуулха шухала байһантай буу зэбсэг хороохо тухай асуудалые эгтэй дэмы холбоо бэшэ. Гэбэшье, тэрэ үгэ соонь хэлэгдэһэнэй ёһоор, «бүхы дэлхэйдэ туһалха фонд» гэхэ мэтые бии болгожо энээниие хизаарлаха болоо һаа, ямар нэгэн хүниие өөнэнэйнь хангахань бэрхэтэй.

Иимэ фондодо гансахан лэ гоё нэрэ хүрэнэтүй.

Арадуудай суверенна эрхэнүүдые дүүрэнээр хүндэлжэ, туһаламжа абажа байгаа оронуудта политическэ условинуудые баадхангүйгөөр, оронууд хоорондын үнэхөөрөө дэлгэрэнгы үргэн ба демократическа хани харилсаанда үндэһэлжэ, энэ проблемэдэ хандабал, үрэ дүнгүүдыншье тад ондоо байхал.

Президентын дурасажа хэлэһэн «бүхы дэлхэйдэ туһаламжа үзүүлхэ тэрэ фонд» мүнөө дээрээ ямараар харагданаб гэхэдэ, энэ хадаа буруу һүрэһэн «Маршаллай түсэбэй» шэнэ вариант, энээнтэй нэгэн хамта, хүсэ багатай гүрэнүүдтэ бата сага эдисэ барюулжа, тиин зарим оронуудай, колониальна территоринуудай бюджет болон экономикые мэдэлдээ оруулха гэдэг байһан,—тиимэһээ тэдэ оронууд ба территоринуудые өөһэдыеншье,—США-гэй гадаадын политикын «динамическа» зорилгонуудай мэдэлдэ оруулха гэдэг байһан «Трумэнай дүрбэдэхи пунктые» ондоогоор нэрлэжэ үргэлжэлүүлһэн ябадал гэжэ харагдана. Энэ харгыгаар дам саашаа тэгүүлхэ гэжэ һанаашалатдажа байһаниинь энээн дээрэһээ элирнэ.

Һүүлэй үедэ Бирма ба бусад зарим гүрэнүүд американска экономическа «туһаламжые» сэхэ арсадаг байһыень тоонгүй байхын аргагүй.

Бидэнэр хадаа США-гэй туһаламжа гэдэгтэ тиимэшье ехэ хэрэгсэлтэй бэшэбди, харин гүрэнүүдэй хоорондохи нормальна худалдаа наймаае хүгжөөлгэдэ, уласхоорондын эд товарай эрьесые үргэдхэлгэдэ Америкын Холбоото Штадуудай талаһаа улам бүри шэнэ тойбо һаад табихаяа болихые хүсэнэбди гэһэн мэдүүлгэнүүд һүүлэй үедэ хэдэн олон гүрэнүүдэй талаһаа хэгдэжэ байһаниинь тэрэшэлэн мэдээжэ.

США-гэй толгойлжо байһан блогто хамаададаг оронуудта, түбхын түрүүн Англида, демократическа лагериин гүрэнүүдтэй худалдаа наймаа хэхэ ябадалые США-гэй талаһаа баадхан хизаарлажа байһанда дурагүй байһанаа улам бүри шангаар мэдүүлдэг болоод байна.

Эб найрамдалда уряалжа президентын үгэ соогоо хэһэн уряанууд манай талаһаа, хэлсээнгүй, ёһотой дэмжэлгэ олохо байна. Зүгөөр, эб найрамдал хүсэһэн энэ уряануудһаа США-гэй правительствын гадаадын-политическэ шэглэлэй мүнөө дээрээ тон холо байһан баримтаһаа арсахань бэрхэтэй. Эйзенхауэрэй үгэ хэлэһэнэй һүүлээр оройдоо хоёр хоног болоод байхада дээдэ тушаал зэргэтэ хүн болохо США-гэй гүрэнэй секретарь Даллесай президентын хэлэһэн үгэ тушаа хэһэн тайлбарилга энээнэй эли тодо гэршэ баримта болоно.

Даллесай хэлэһэн үгэ Эйзенхауэрэй хэлэһэн үгые «дайнай акт» болгохо гэһэн эрмэлзэлгэ мүн гэжэ тодорхойлһон Англиин лейбористска правительствын министр байһан Стрэчи гэгшые зүбшөөнгүй байжа боломоор бэшэ.

Эйзенхауэрэй хэлэһэн үгэ соогоо Хитад тухай юушье хэлэнгүй үнгэржэ, бүгэдые гайхуулһан баримтые Даллес мэдээжэ зэргээр тодоруулжа үгэбэ. США-гэй правительство «национальна» Хитад гэдэгэй гэхэ гү, али илалтата тэмсэл хэһэнэйнгээ ашаар орон сооһоо хитад арадай намнажа хаяһан чанкайшистска үлэгдэлнүүдэй хуби заяан тухай һанаагаа зобожо байгаа юм байна. Хуулита арадай-демократическа өөрынгөө гансал правительствотай бодото национальна Хитад тухай хэлэхэ болоо һаа, Хитадай Арадай Республикада эсэргүү политическэ болон экономическа блокада эмхидхэһэнэй түлөө США-гэй правительство габьяатай байна гэжэшье Даллес тоолоно.

Даллесай дай хэхээ шунахайржа ябадагынь үниинһөө мэдээжэ. Магад, тэрэнэй хэлэһэн үгэ президентын үгые бага зэргэ өөрынгөө дураар тайлбарилһан ябадал байжа болоно. Зүгөөр, США-гэй Госдепартаментые тэрэнэй толгойлжо байһан баримтые тоонгүй байжа болохогүй, тиин тэрэнэй хэлэһэн үгэ Эйзенхауэрэй толгойлдог правительствын тусхайта хараа бодолтой яагаашье һаа холбогдоно.

Тиимэһээ, США-гэй хатуу шанга политика гэдэгэй хашалтаһаа боложо советскэ хүтэлбэрилэгшэд арсалдаата асуудалнуудые эбэй ёһоор шиидхэе гэжэ уряалһан хэбэртэйгээр Даллесай баталжа хэлэһэн тушаа бидэнэр дуугай үнгэрхэ аргагүй байнабди. Советскэ хүтэлбэрилэгшэд хадаа СССР тушаа ямар нэгэн ороной ябуулдаг политикын «хатуу шанга» гү, али «һула зөөлэн» байһан тухай һанамжые баримталжа бэшэ, харин советскэ арадай үндэһэн интересүүдые, эб найрамдалай болон уласхоорондын аюулгүй байдалай интересүүдые эшэ баримталжа, өөһэдынгөө ажал-ябуулгые тодорхойлдог гэжэ бүхы дэлхэйдэ мэдээжэ.

Даллес бэеэ дайшалхы шуналтайгаар харуулхаяа ехэ дуралдаг юм, тиигээд иимэ шэнжэнь, магад, зарим нэгэн хүнүүдтэ нүлөө ехэтэй шэнгеэр харагдажа болохо, зүгөөр, илангаяа дипломатиин талаар, тэрэнь һанаһандань хэр лэ хүргэхэ ааб даа. США-гэй зүгһөө эб найрамдалай дурадхалнуудые оруулжа болохо ябадалые «Европейскэ хамгаалалгын сообщество» гэдэгые байгуулгатай, «французска болон немецкэ хүсэнүүдые оруулан хабаадуулдаг нэгэдэмэл зэбсэгтэ хүсэнүүдые» эмхидхэхэ түсэбүүдтэй холбожо, ондоогоор хэлэбэл, яаралтай зэбсэгжэлгые саашадань үргэлжэлүүлхэ ябадалтай холбожо,— Даллес хадаа США-гэй ябуулдаг политикын бодото удхые, магад өөрөө хүсөөшьегүй аад, алдажа харуулжархиһан байна. Теэд Эйзенхауэрэй хэлэһэн үгын бодото удхань президентын хэлэһэнэй һүүлээр тэрэл аудитори соо, тэдэл шагнагшадай үмэнэ Даллесай хэлэһэн нилээд унжагай үгэ соо тодорхойлһон шэнги юм һаа, эб найрамдал бэхижүүлгын интересүүдэй хараа бодол дээрэһээ хараад үзэбэл, энэ үгэ һайшаамаар үрэ дүн үгэжэ шадахагүй байна.

США-гэй тусхайта түлөөлэгшэдэй иимэ мэдүүлгэнүүдые хээд байхадань, мүнөө үедэ США-гэй гадаадын-политическэ бодото позициинь ямар байна гээшэб гэжэ ойлгохонь бэрхэтэй байна. Уласхоорондын харилсаануудтахи түгшүүрилые бага болгохо ба бусад арадуудай эрхые хүндэлһэнэй үндэһөөр арсалдаата асуудалнуудые шиидхэхэ замаар ябаха гэжэ тухайлагдана гээшэ гү, али зэбсэгжэлгые яаралтайгаар ябуулха урданайнгаа политикые үргэлжэлүүлхэ гэжэ тухайлагдана гээшэ гү.

Советскэ хүтэлбэрилэгшэдэй һанамжаар хадаа, эб найрамдалда үнэхөөрөө зорюулагдаһан дурадхалнууд уласхоорондын харилсаануудые һайжаруулхын тулада үндэһэ һуури боложо үгэхэ байна. Зүгөөр, энэ болбол урданайнгаа аргые шэнээр хубилгажа харуулһаниинь советскэ хүтэлбэрилэгшэд тиимэ дурадхал мүн гэжэ абахаар бэлэн байна гэһэн удхатай бэшэ юм.

Хэлэһэн үгэ соогоо президент Эйзенхауэр болбол «илалта туйлагдаһан хабар Европын центртэ Россин солдадуудтай баруунай союзнигуудай солдадуудай уулзаһан» сагһаа эхилээд, дайнай хойто тээхи үеын дүнгүүд тушаа хэлэһэн байна.

Эдэ дүнгүүд тухай хэлэхэ зуураа, дэлхэйн оронууд дайнай дүүрэһэнэй һүүлээр хубаараад, хоёр ондоо замаар ябаа гэжэ Эйзенхауэр тэмдэглэбэ. Тиихэдээ, англо-американска блогой оронууд эб найрамдал болон уласхоорондын аюулгүй байдал бэхижүүлхэ зорилго урдаа табиһан, харин Советскэ Союз болон тэрээнтэй хани барисаатай гүрэнүүд энэ замаар ябаха дурагүй байһан шэнгеэр харуулжа, Эйзенхауэр болбол бодото баримтануудта бүримүһэн зуришэһэн байна. Дайгаар һандаргагдаһан ажахыгаа дайнай хойто тээхи үедэ Советскэ Союзай һэргээн байгуулга ба экономическа хүсэн шадалаа бэхижүүлгэ хадаа «агрессиин шэнэ аюул» болоо гэһэн удха тайгааршье тэрэнэй хэлэһэниие ойлгожо болохоор юм.

СССР тушаа иимэ юумэ хэлэхэ гээшэ, — эгээл адагынь, объективно байхаяа болиһон, бүгэдэдэ мэдээжэ ушар баримтануудые тоохогүй ябадал гээшэ, эдэ ушар баримтанууд юун тухай гэршэлнэб гэхэдэ, манай орон эб найрамдал хүсэдэг зорилгонуудтай байхаһаа гадна, мүн Советскэ Союз хадаа бүгэдэнниитын эб найрамдал дэмжэжэ ба бэхижүүлжэ байһан гол шухала түшэг туг гуури, гол фактор байһан ба мүнөөшье байна гэжэ тон тодорхойгоор гэршэлнэ.

Англо-американска блогой политикые эб найрамдалда зорюулагдаһан хэбэртэйгээр али болохо зэргээр харуулхын тула иимэ мэдүүлгэнүүдые президентын хэһэниинь харааатай байна. Зүгөөр, США-гэй тон ехэ, жэлһээ жэлдэ ехэ болож байгаа сэрэгэй гаргашанууд тухай тэрэнэй өөрынь харуулһан тоо баримтанууд ондоо юумэн тухай хэлэжэ үгэнэ.

США-гэй бүхы арадай ажахы урдань үзэгдөө дуулдаагүй сэхээр милитаризацилга тухай, арадай тэсэхээр бэшэ ехэ хүндэ болоһон сэрэгэй гаргашанууд тухай, США-да хэгдэжэ байгаа яаралтай зэбсэгжэлгэ орон доторнь айха һүрдэхэ ябадал ба тон ехэ түгшүүрилтэ байдал бии болгоһон тухай эдэ баримтанууд гэршэлнэ. Сэрэгэй гаргашануудые ехэ болгоходо туһатай США-гэй энэ политика мүн мэдээжэ бүлэг гүрэнүүдые энэ замаар ябахыень баадхана.

Үхэр буунууд болон ракетнэ снарядуудые, бомбардировщигууд болон истребительнүүдые, эсминецүүд болон сэрэгэй бусад кораблинуудые үйлэдбэрилгэдэ американска правительствын хэдэг тон ехэ гаргашанууд тухай Эйзенхауэр хэлээ, тиихэдээ агрессивнэ Хойто-Атлантическа пактые магтаха тухайгаа мартаагүй юм. Теэд Хойто-Атлантическа пактын зоригжуулан ябуулдаг политика хадаа шэнэ туйлай ехэ сэрэгэй гаргашануудые хэхэ гэһэн удхатайнь мэдээжэ ха юм. Америкын Холбоото Штадуудһаа холуур олон мянган километр газарта, илангаяа СССР-тэ эсэргүү агрессивнэ зорилгоор ашаглаха гэжэ хараалагдаһан территоринууд дээрэ сэрэгэй базануудые барилга ба хангалга налог түлэдэг американецуудһаа суглуулагдаһан мүнгэ зөөриин угаа ехээр үриһэн ябадал мүн гэжэ хэлэхэдэ болоно.

Эсминец, истребитель, бомбардировщик гэхэ мэтые барилгада хэды шэнээн гаргаша хэгдэдэг бэ, иимэ сэрэгэй объектнүүдые байгуулхая болёо һаа, хэды шэнээн ехэ бушуу шэнниисэ, хэды тонно хлопок арьбалжа болохоб, үгы һаа, хэды һургуулинууд болон больницануудые барижа болохоб гэжэ Эйзенхауэр тоолжо харуулаа. Тиихэдээ ойндо оромоор үсөөн бэшэ тоо баримтанууд харуулагдаһан байна. Теэд президентын хэлэһэниинь огто дүүрэн бэшэ байна. Хэрбээ США-гэй президент хадаа атомна бомбын запасуудые бии болголго, тэрэшэлэн США-һаа гадуур холо газарта олон зууд сэрэгэй базануудые барилга американска арадта хэды шэнээн гаргаша ушаруулнаб гэжэ хэлээ һаань — тиихэдэ иимэ барилга США-гэй өөрыгөө хамгаалха ямаршье интересүүдтэй холбоотой бэшэ ха юм,— тиигэжэ хэлээ һаань, үнэн байдалаа бүри дүтэрхы ба бүри ехээр ойлгомоор оромоор байха һэн. Теэд, хараад үзэхэдэ, энээн тухай сэхээр ба элеэр тодоор хэлэхэнь «аягүй» гү, али «аша туһагүй» гэжэ тоолодог байна. Тиибэ ябашье, иимэрхүү баримтануудай үнэн удхань тэрэшьегүйгөөр ойлгосотой юм. Иимэ баримтанууд хадаа дэлхэйе эзэмдэхэ гэһэн бүтэлүүлэгдэшэгүй зорилготой гадаадын-политическэ шэглэлые тодоор хойлон харуулна, энэ шэглэл олон оронуудта үргэн олон зоной зүгһөө улам бүри ехэ эсэргүүсэлтэ үүдхэжэ байна.

Манай орон тухай хэлэхэ болоо һаа, Советскэ Союз өөрынгөө арадай ажахые дайнай хойто тээхи үедэ һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ тухай хэлбэришэгүйгөөр һаналаа табижа, яаралтайгаар зэбсэгжэлгэ хэхэ замаар ябаагүй гэжэ мэдээжэ тэй. Советскэ Союз энэ замаар ябаагүйһөө гадна, зэбсэгжэлгые хизаарлаха, зэбсэгтэ хүсэнүүдые болон сэрэгэй гаргашануудые энэ дарь хороохо эрид шууд хэмжээнүүдые бусад гүрэнүүдтэй хамтадаа агууехэ державануудай абахын тула тиихэтэеэ хамта, атомна зэбсэг хориохо тухай хэлсээ баталжа, ямар нэгэн гүрэнэй зүгһөө эдэ шиидхэбэринүүдые эбдэхэ арга боломжо олгохогүйгөөр, эдэ бүхы хэмжээнүүдые ябуулгануудые бэелүүлхын хойноһоо уласхоорондын шанга хиналта тогтоохын тула тодорхой дурадхалнуудые нэгэнтэбэшэ оруулһан байна.

Эйзенхауэр өөрынгөө үгэ соо буу зэбсэгүүдые хороохо тухай асуудалшье хамаарна. Энээндэ

(Түгэсхэлынь 3-дохи нюурта)

Президент Эйзенхауэрэй хэлэһэн үгэ тушаа

(Түгэсхэл)

э соо тусхайта табан пункт-рюулагдаһан байна. Советскэ дэ пунктнууд соо хэгдэһэн дулнуудые буруушаахагүй байгөөр, эдэ бүхы дурадхалнууд э юрэнхы шэнжэтэй байна, һэ буу зэбсэг хорихо хойшошагүй хэрэгые урагшань жа огто шадахагүй байна.

енхауэрэйхеэр хадаа, США-равительство буу зэбсэг хороо-ходоо хүсэжэ байһан, харин скэ Союз тад ондоо позицитай н ба энэ хэрэгтэ һаад түбэг улһаншье шахуу хэбэртэй бо-

лэй жэлнүүдтэ англо-америн блогой оронуудта яаралтай-эгдэжэ байһан зэбсэгжэлгын зэмые Советскэ Союзда тохоэн һэдэлгые энэ харуулна. Зүиимэ һэдэлгэ ямаршье үндэһэ тагүй байна, зэмэтэй хүнэй зэмэгүй хүндэ тохохо гэһэн элгые лэ харуулна.

эдөө хадаа, Корейдэхи дай ба тай зэбсэгжэлгэ хадаа ашаг й «бизнес» мүн гэжэ, эдэбхирэг наймаае ба хүн зоной бүүдэлмэритэй байха ябадалые а эрхим арга хэрэгсэл мүн Советскэ Союз дотор магтагдайгаа аал? «Эб найрамдалһаа үрдэхэ ябадал» гэдэг Советоюз дотор бии аал, уласхоон харилсаануудтахи түгшүүуларба гэжэ мэдээсэгдэхэдэ, дээрэ акцинуудай курс эндэ о ороно аал? Эдэ бүгэдэ Со- Союз дотор бэшэ, харин кын Холбоото Штадууд-болодог гээшэ. Советскэ эндэ ямар хамаатай рээндэ яаралтай зэбсэгжэлгэ үй ха юм, тэрэ хата бэхи, үни удаан үргэлжэлб найрамдал хододоо хүсэжэ ба хүсэжэшье байна, эб найһаа айна һүрдэнэгүй ха юм. еровскэ Германиие илаһанай р СССР США хоёр ондо онмаар ошоо гэжэ хэлэхэдээ ауэр хэлсээнгүй зүб ааб даа. энэ баримта апрелиин 16-да ауэрэй хэлэһэн үгэ соо бур, хазагайруулагдажашье хадаа гэжэ хэлэхэдэ болоно. ээ баримтануудые урдаа баата сэхээр байха болоо һаа, рэгтэхи эли бэшэ, али бүхы үд бүримүһэн үгы болохо Дэлхэйн һүүлшын дайнай СССР-эй союзнигууд байһан американска блогой оронууэ дайнай дүүрэхэтэй сасуу өө политикые тэрэ гэһээр тээшэнь шэглүүлһэн ушарые байжа үнэхөөрөөшье болохо. Тэдэ оронууд олон талаараа урда тээхи хуушанайнгаа бусажа ороһон байна, тэрэ эдэнэр Советскэ Союз тушаа барисаатайгаар хандадаг байжэ хэлэхэ аргагүй байдаг һэн, тэрэ үедэ тэдэнэй политика юрэ тад ондоо шэглэлтэй байһан юм.

Советскэ политикада тодорхой нэгэ үеын дүүрэһэн тухай хэлэһэн тон гайхалтай баталамжа тушаань президенттэй бидэнэр буляасалдахаяа һананагүйбди. Зүгөөр, СССР-эй правительство уласхоорондын хүгжэлтын бүхы ябасаар зүб гэжэ гэршэлэн баталагдаһан гадаадынгаа политикые дам үргэлжэлүүлхэ ябадалһаа арсаха ёһотой гэһэн тэрэнэй тобшололые бидэнэр гайхангүйгөөр сонособхо аргагүй байнабди.

Али нэгэн гүрэнэй толгойлогшоор шэнэ хүнүүдэй оролгые нэгэ үеын эхилэлгэтэй гү, али дүүрэлгэтэй холбохо болоо һаа, бидэнэр хадаа засагта Эйзенхауэрэй правительствын ороһонтой хамта США-гэй политикадахи нэгэ үеын дүүрэһэн тухай бүри ехэ үндэһэ баримтатайгаар хэлэхэ аргатай байгаабди. Теэд США-гэй шэнэ президент өөрынгөө урда тээ байһан хүнэй бүхы политикые өөрөө яахадаашьеб үгэ дуугүйгөөр хамгаалжа ороно, тиихэдэ энээнэй урда тээ, илангаяа һунгуулиин урда тээхи кампаниин үедэ, тус политикые тэрэ олон талаарнь үндэһэ баримтагүй бэшээршье шүүмжэлһэн байха юм.

Өөрынгөө хэлэһэн үгэ соо президент болбол «эб найрамдал хүсэһэн алибаа үнэн зүб гэршэ баримтые амаршалхаар» бэлэн байһан тухайгаа мэдүүлээ. Тиихэтээ хамта, Советскэ Союз юу хэхээр бэлэн байнаб? — гэһэн асуудалтайгаар тэрэ хандаба.

Шиидхэхээр болоһон уласхоорондын асуудалнуудые шиидхэхэ талаар хэгдэһэн дурадхалнуудай, хэнэйшье зүгһөө хэгдэһэн байбашье һаа, али тэды зэргээр абтажа болохо ба советскэ арадай үндэһэн интересүүдтэ, тэрэшэлэн эб найрамдал хүсэдэг бусад арадуудай интересүүдтэ зүришэдэггүй байгаа һаань, тиимэ асуудалнуудые хани барисаата ёһоор зүбшэн хэлсэхээр ба шиидхэхээр Советскэ Союзай бэлэн байһанаа хододоо харуулдаг байһаниинь мэдээжэ.

Өөрынгөө хэлэһэн үгэ соо США-гэй президент хадаа эб найрамдал тухай өөрынгөө дурадхалнуудые Советскэ Союзда табигдаһан хэдэн уридшалһан условинуудтай холбохо хэрэгтэй дээрэ юундэшьеб тоолоһон байна, харин тиихэдэ тэрэнэй хэлэһэн үгэ соохи тэдэ эрилтэнүүд США-гэй зүгһөө абтаха хамаата уялгануудтай холбуулагдаагүй юм.

Асуудалые нимээр табиһан ушар уласхоорондын тон элдэб янзын бүлэгүүдэй зүгһөө хуулита харюу сохилто үүдхэһэн байна. Шиидхэхээр болоһон уласхоорондын проблемэнүүдэй удха шэнжые, тэрэшэлэн уласхоорондын байдалые тодорхойлдог хүсэнүүд болон факторнуудай бодото байдалые үнэн зүбөөр сэгнэжэ шадаха хүнүүдые энэ гайхуулһан байха юм. «Ямаршье орон—Советскэ Союзшье һаа, Холбоото Штадууд гү, али Англишье һаа— ямаршье арсалтагүйгөөр абаха гэһэн эб найрамдалай хэмжээ-ябуулгануудые зүбшэн хэлсэхэеэ хүсэжэ байна» гэжэ английска «Таймс» газетэ зүйтэйгөөр тэмдэглэһэн байна юм.

Советскэ хүтэлбэрилэгшэд уласхоорондын проблемэнүүдые эбэй ёһоор шиидхэхэ гэжэ урялхадаа, США-да гү, али англо-американска блогто орохоншье гү, али оронуудташье бусад оронуудта уридшалан хэгдэхэ ямаршье эрилтэнүүдгүй тэрэ урягаа холбоногүй гэжэ мэдээжэ. Тэдэ энэ ушараа советскэ талаһаа ямаршье эрилтэ байхагүй гэһэн удхатай аал? Үгы ааб даа, тиимэ удхатай бэшэ. Тиигэбэшье һаа, советскэ хүтэлбэрилэгшэд болол арсалдаата асуудалнуудые хани барисаата ёһоор шиидхэхэ хэрэгтэ зорюулагдаһан байгаа һаань, США-гэй гү, али ондоошье ороной правительствын али болохо дурадхалые һайшааха байна. Энэ хадаа тус тус проблемэнүүдые сэхэ хэлсээ хэжэ, тэрэшэлэн, хэрэгтэй болоһон ушартань, ООН дотор бодотоор серьёзно ёһоор зүбшэн хэлсэхээр советскэ талын бэлэн байһаниие гэршэлнэ.

Уласхоорондын арсалдаата асуудалнуудые шиидхэхэ зуураа «Холбоото Штадууд өөһэд дээрээ хүртэхэ зүйтэй хубиие даажа абахаар бэлэн байна» гэжэ президентын үгэ соо хэлэгдэнэ. Энэ мэдүүлгэ апрелиин 16-да Эйзенхауэрэй хэлэһэн үгэ соо ямаршье юумээр батадхагдаагүй байна. Харин тиихэдэ тиимэ юумэ хэхэ хэрэгтэй юм.

СССР тушаа хэлэхэ болоо һаа, уласхоорондын арсалдаата асуудалнуудые шиидхэхэ тэрэнэй өөр дээрээ зохихо хубиие даажа абахаар бэлэн байһан тухай һэжэлхэ ямаршье үндэһэ баримта үгы байна. Ингэжэ Советскэ Союз уласхоорондын шухала хэрэгүүдтэ нэгэнтэбэшэ гэршэлэн харуулһан байна.

Мүнөө үедэ бии байһан уласхоорондын оршон байдал иимэ байна.

Советскэ Союзай ябуулжа байгаа политика эб найрамдал хүсэдэг бусад гүрэнүүдэй интересүүдтэ зүришэхэгүй юм. Энэ политика хадаа ямар нэгэн социальна системэһээ дулдыдангүйгөөр уласхоорондын харилсаае хүгжөөхөөр бэлэн байһан бүхы гүрэнүүдэй эрмэлзэлдэ харюусана. Тиихэтээ хамта, СССР-эй энэ политика болбол бүгэдэниитын эб найрамдал бэхижүүлхэ гэһэн манай арадай эгээл гүн ехэ хүсэлэнгүүдые элирхэйлэн харуулна.

(«Правдын» апрелиин 25-най түрүү бэшэг).

Үдэрэй темэдэ

Тракторна вагончигууд ба полевой стануудые заһабарилха

Мүнөө республикын колхозуудта полевой хүдэлмэри үдэр бүри улам үргэнөөр ябуулагдажа байна. Хабарай тарилгые агротехническэ эрхим болзорто, һайн шанартайгаар үнгэргэхэ гэһэн зорилго урагуулха үндэһэ һуури мүн. Тиимэһээ хабарай тарилгада хабаадалсаха колхозшингуудта ба механизаторнуудта ажаһуудалай һайн услови байгуулха, тэдэнэй культурна эрилтые гүйсэд хангаха тон шухала.

Энээн тушаа эртэнһээ һаналаа табиһан колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд колхозшингууд ба механизаторнуудай байха тракторна вагончигуудые, полевой стануудые заһабарилһан, тэдэниие культурна хэрэгсэлнүүдээр хангаһан байна.

Тэдэ зарим колхозуудта хабарай тарилгада ябаха хүнүүдэй ажабайдалай зохид һайн услови байгуулагдаагүй, тракторна вагончигууд ба полевой станууд түхеэрэгдээгүй байна.

Бичурын аймагай «Коммунизм» колхоздо иимэ байдал үзэгдэнэ. Эндэ полевой хүдэлмэридэ ябаха колхозшингууд ба механизаторнуудай байха һайн байра байхагүй, тэдэнэй сүлөөтэй сагаа культурнаар үнгэргэхэ арга боломжо байгуулагдаагүй байна. Колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Гармаев, партийна эхин организациин секретарь нүхэр Базаров «саг эртэ, газар үшөө гэдэргүй байна» гээд лэ, полевой стан, тракторна вагончигуудые заһабарилагүй, сагаадуулаашьегүй юм. Тиимэһээ полевой стануудай сонхонуудай шэлнүүд табигдаагүй, үүдэ ба пеэшэнүүдэйнь заһабари гэжэ мадэнгүй редакцида нүхэр Улзытуев мэдээсэнэ.

Мухаршэбэрэй аймагай Сутайн сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхозой колхозшингууд болон механизаторнуудта ажабайдалай зохистой услови байгуулагдаагүй байна. Тэдэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Бармитов энэ хэрэгтэ анхаралаа хандуулнагүй.

Сэлэнгын аймагай Кировэй, Тельманэй ба XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхозуудай полевой стануудые сагаадуулагдаагүй байна. «Магазинуудта извёстко үгы» гэжэ эдэ колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд хэлэдэг. Убукунска сельпогой магазинууд үнинэй известко найманда гаргагүй. Энээн тухай нүхэд П. Дамбаев, В. Бадашкеев ба бусад редакцида бэшэһэн байна.

Колхозно полинуудай хүдэлмэрилэгшэдтэ ажаһуудалай ба культурна бүхы услови байгуулха хэрэгтэй. Эршэтэ ажалайнгаа һүүлээр колхозшигууд болон механизаторнуудай журнал уншаха, радио шагнаха, домино, даам, шатар наадаха арга боломжо олгохо гээшэ колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй уялга мүн.

ТАДЖИКСКА ЭЛИТЭ ЕХЭ УРАНЗОХЕОЛШО

(Садриддин Айниин түрэһөөр 75 жэлэй ойдо)

Таджикска элитэ ехэ уранзохёолшо Садриддин Айни болбол өөрынгөө арадай советскэ культурын амиды бодото гэршэнь мүн. Айни—таджикска түрүүшын советскэ багша, журналист, прозаик ба поэт, түрүүшын эрдэмтэн, Таджикска ССР-эй Наукануудай академиин түрүүшын президент юм. Айниин нэрэ советскэ уншагшада һайн мэдээжэ. Тэрэ хадаа манай Эхэ ороной хилын саанашье мэдээжэ. Айниин зохёолнууд английска, немецкэ, французска, индийскэ, иранска ба бусад хэлэнүүд дээрэ оршуулагданхай. Таджикска литературые хүгжөөлгэдэ элитэ ехэ габьяа байгуулһанай түлөө Айни Ленинэй гурбан орденоор шагнагданхай. Таджикистанай ажалшад тэрээниие өөһэдынгөө депутат болгон СССР-эй Верховно Советдэ эльгээгээ. Таджикска ба узбекскэ арадуудай литературын ба хэлэнэй түүхые шудалха талаар бэшэһэн научна үнэтэ зохёолнуудайнь түлөө Ленинградска гүрэнэй университет Садриддин Айнида филологическа наукануудай докторой нэрэзэргэ олгоо. Таджикска арадай инаг дуратай уранзохёолшо Узбекскэ ССР-эй Наукануудай академиин хүндэтэ гэшүүнээр һунгагданхай.

Айни гүйсэд поэт болоһон хойноо Октябриин арюун туяае угтаа. «Дүшэ наһатай уранзохёолшо ябахадаа би Октябриие угтааб, энэ наһандаа Октябриин һургуулида орооб» гэжэ хэлээ һэн.

Үгытэй таряашанай эртэ үншэрһэн хүбүүн Айни тон ехээр зобожо, тулижа, эрдэмтэй болоһон байгаа. Тэрэ хадаа арбан табатай байхадаа шүлэг бэшэжэ эхилээ. Түрүүшынгээ шүлэгүүдтэ «Мухтоджи» («Ядаралай туйлда хүрөөшэ»), «Сифли» («Доромжологдогшо») гэжэ гараа табидаг байгаа. Энэньшье залуу поэдэй хүндэ байдал тухай тодоор гэршэлнэ. Хожомынь Садриддин болбол «нюдэн», «булаг», «гол удха» гэхэ мэтын арбан найман удхатай «айни» гэжэ арабска үгые хэрэглэн, Айни гэһэн псевдоним өөртөө шэлэн абаһан байна.

Революциин түрүүшын үдэрнүүдһээ эхилэн Айни таджикска арадай шэнэ, советскэ социалистическэ культурые байгуулгада эдэбхитэйгээр хабаадажа ороо һэн.

Уранзохёолшын туйлай ехэ оюун бэлигынь советскэ засагай жэлнүүдэй туршада гүйсэд дүүрэнээр һалбарһан байна. Революциһаа хойшо үнгэрһэн гушан табан жэлэй туршада литературна ба научна ажал эрхилхэ зуураа, Айни болбол нэгэшье жэлыень шэнэ зохёол байгуулангүйгөөр үнгэрөөгүй. Советүүдэй олонациональна Союзай культурын хүгжэлтэ тушаа Коммунистическэ партиин, Советскэ гүрэнэй эсэшэгүй анхарал оролдолгоор зоригжоһон уранзохёолшо—поэт, эрдэмтэн-лингвист, историк ба литературовед болбол өөрынгөө арадай шэнэ ажабайдал байгуулгада эдэбхитэйгээр хабаадана.

Барга харанхы хуушан сагые байһан соонь харуулһан Айниин повестьнууд ба романууд манай залуушуулые мүнөөнэйнгөө саг үедэ бүри ехээр дарлаха, арадтаа ба социалистическэ Эсэгэ орондоо үнэн сэхээр алба хэхэ үзэл сурталаар хүмүүжүүлнэ.

«Богоолнууд», «Ростовщигай үхэл», «Һанан дурдалганууд» гэжэ таджикска советскэ литературын гайхамшагта зохёолнууд дотороо Айни болбол эгээ эрхим уран шадабари харуулһан байна. Дүрбэн том дотор багтаагдаһан «Һанан дурдалгануудайнь» түлөө уранзохёолшодо Сталинска шан олгогдоо һэн. Дурсагдаһан уран шадабариие таджикска уранзохёолшо-реалист ородой реалистическэ литературын агууехэ һургуулиһаа олоо. Статьянууд болон хэлэһэн үгэнүүд соогоо Айни болбол өөрынгөө багша — агууехэ Горькиин тухай инаг дуралалтайгаар, халуун баясхалантайгаар хэлэдэг байна. Айниин эрхим зохёолнууд, тэрэ тоодо «Һанан дурдалганууд» Горькиин нүлөө доро байгуулагдаа. Тус зохёолнууд дотороо Айни болбол революциин урда тээ Бухарада байһан обществын хүн зоной ажабайдалые туйлай ехэ шадабаритайгаар харуулна, арадай дундаһаа гараһан хүнүүдэй зэмэгүй һайн, мартагдашагүй образуудые байгуулна.

Таджикска советскэ литературын үндэһэ һуурииие табигша Айни болбол хэлэнэй талаар ёһотой новатор юм. Тэрэ хадаа хуушанай литературын хэлэн соохи бүхы эрхим һайн юумэнүүдые өөрынгөө зохёолнууд дотор хэрэглэнэ, тиихэдэ тэдээниие арадай бодото хэлэнэй баялигуудтай шадамараар зохилдуулна.

Литературно-творческо хүдэлмэри таһалгаряагүй эрхилхэтэеэ хамта Айни арадтай үдэр бүриин харилсаатай байдаг.

Бүхы ами наһаараа, бүхы творчествоороо арадтаа ниилэһэн тула Айни тэрээндэ халуунаар дуралагдана. Тэрээнэй 75 наһанай ойн үдэр советскэ олон миллион уншагшад Таджикстанай бүхы ажалшадтай хамта таджикска советскэ культура ба литературын эгээ үнинэй, эгээ хурса бэлигтэй ажал ябуулагша, Советскэ Социалистическэ Республиканууд Союзай элитэ ехэ уранзохёолшодой нэгэн Садриддин Айнида олон жэлнүүдтэ элүүр мэндэ ажабайхыень, аша үрэ ехэтэйгээр ажаллахыень хүсэнэ.

Үхибүүд тухай анхарал оролдолго

ОДЕССА. Ананьевска районой XVII партсъездын нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артель хабарай тарилгын үедэ үхибүүдэй ясли эмхидхэбэ. Ясли энэ тосхоной эрхим байшан соо түхеэрэгдэбэ.

Область дотор 1950 ясли нээгдэхээр бэлэдхэгдээ. Колхоз бүридэ дунда зэргээр хоёр ясли байха юм.

(ТАСС).

СОЦИАЛИСТИЧЕСКЭ БАЙГУУЛАЛТАДА ОРОЖО ЭХИЛХЭ ЛЕНИНСКЭ ТҮСЭБ

(„Советскэ засагай ээлжээтэ зорилгонууд“ гэһэн В. И. Ленинэй зохёолой хэблэгдэн гараһаар 35 жэлэй ойдо)

☆☆

А. САЗАНОВ

☆☆☆

ветскэ засагай ээлжээтэ зоууд» гэдэг зохёол ленинскэ һургаал дотор шухала һуури Энээниие ажахын байгуу манифест гэжэ нэрлэхэдэ юм, юундэб гэхэдэ, экономиасуудалаар социализмын илануд ба арганууд тэрээн соо улагданхай. Дарлан мүлжэгзөөриие хүсөөр буляан аба һүүлдэ ороноо социалистиһоор шэнэдхэн байгуулха, ажахые эрхилэн хүтэлбэрилдал эмхидхэхэ, ажалые шэнэ, истическэ үндэһэ һуури дээрэ эхэ, шэнэ, социалистическэ тогтоохо зорилгонууд Комическэ партиин ба Советскэ үмэнэ табигдаһан юм. алистическэ байгуулалтын эдэ асуудалнуудые, үйлэдбэридэхи социалистическэ харилдые байгуулха асуудалнууСоветскэ засагай ээлжээтэ онууд» гэдэг суута зохёол Ленин тодорхойлон харуулайгаа» гэжэ нүхэр Сталин һэн (ВКП(б)-гэй түүхэ. Хун курс, 211-дэхи нюур).

ветскэ засагай ээлжээтэ зоууд» гэһэн В. И. Ленинэй Россида социалистическэ ыи бэлэдхэхэ, хэхэ ябадал ээнэй түрүүшын алхамуудые ическэ талаарнь согсолоод, истическэ байгуулалтада эхилхэ гайхамшаг сэсэн түраалһан байгаа.

нскэ тус зохёол 1918 оной э тунхаглагдаа һэн. Энэ хауу Советскэ республикын далдахи имагта харюусалга байһан юм. Троцкиин, Буй ба тэдэниие дагагшадай зүгһөө хорото ябуулгануудай хэгдэбэшье, 1918 оной мартын эхеэр Советскэ правительство Германитай эбэй брестскэ хэлсээ баталһан, тиин империалистическэ дайнһаа гараха арга оно туйлаһан байгаа. Зарим тэды саг соо ами абаха һамбаан туйлагдаа һэн, тэрэнэй ашаар парти ба Советскэ гүрэн ажахын асуудалнуудта анхаралаа хандуулан табиха аргатай болоо бэлэй.

Социалистическэ байгуулалта эмхидхэхэ хэрэгтэ эсэргүүсэдэг, кулагуудые, лодырьнуудые, хонжоошодые хамгаалдаг ба Россида социализм илажа шадахагүй гэһэн троцкистска үзэл бодол гаргадаг эсернүүдэй, меньшевигүүдэй ба «зүүнэй коммунистнуудай» жэжэ буржуазна антимарксистска «теоринуудые» Ленин идейнэ бута сохиһон байна. Хүдэлмэришэн ангиин хорото муухай дайсадта эсэргүүсэн тэмсэхэдээ, социалистическэ экономикын үндэһэ һуури байгуулха агууехэ программые Ленин гайхамшаг сэсэн мэргэнээр зохёоһон ба тодорхойлон тайлбарилһан байгаа. Социалистическэ байгуулалта бэелүүлхэ ленинскэ түсэб түрүүшээр нэгэ, тусхайлан абтаһан, капиталистическэ орон дотор социализмын илажа болохо ба шухала тухай теориһоо эшэ абаһан, илагша пролетариадай экономическа политикые научна ёһоор тодорхойлон тайлбарилһан байха юм:

«Социалистическэ парти дэлхэйн түүхэдэ анха түрүүн засагые ээлэн абалгын ба мүлжэгшэдые даралгын хэрэгые гол түлэб шиидхэжэ амжаһан, **хүтэлбэрилхэ зорилгодоо туласа ошожо** амжаһан юм... Энэнь — тон бэрхэтэй зорилго мүн, юундэб гэхэдэ, олон арбаад миллион хүнүүдэй ажабайдалай тон гүнзэгы, экономическа үндэһэ һууриие шэнээр эмхидхэхэ тухай хэлэгдэнэ. Тиин, энэнь эгээн арюун һайхан зорилго болоно, яахадааб гэхэдэ, энээниис (гол ба үндэһэн талаарнь) шиидхэһэнэйл **һүүлээр** Россимнай Советскэһээ гадна, мүн социалистическэ республика **болоо** гээд хэлэжэ шадагдаха байна» гэжэ В. И. Ленин «Советскэ засагай ээлжээтэ зорилгонууд» гэһэн зохёол соогоо бэшэһэн юм (Зохёолнууд, 29-дэхи том, 214-дэхи нюур).

* * *

Пролетариадай диктатурын түүхэтэ зорилго—социалистическэ общество байгуулга ленинскэ тус зохёол дотор найруулагданхай. «Баалалтагүйгөөр ба диктатурагүйгөөр капитализмһаа социализмда орожо болохо гээд багсаагаа һаа, тон тэнэг ябадал, эгээн будүүлиг утопизм болохо байгаа» гэжэ В. И. Ленин бэшээ һэн (Зохёолнууд, 27-дохи том, 233-дахи нюур). Эрхилэн хүтэлбэрилхэ арга, үйлэдбэридэхи шэнэ харилсаануудые эмхидхэхэ арга мүн гэжэ пролетариадай диктатурые Ленин тоолодог байгаа. Ленин пролетариадай диктатурын экономическа зорилгонуудые табиһан, ажахые Советскэ гүрэнэй эрхилэн хүтэлбэрилхэ ябадал эмхидхэхэ шухала байһые үндэһэлэн тайлбарилһан, тэрэнэй ажахын ябуулгын тодорхой замуудые зааһан байна.

Буржуазна ба социалистическэ революциин хоорондохи илгаае шэнжэлхэдээ, буржуазна гүрэнэй үүргэһээ Советскэ гүрэнэй үүргын үндэһөөрөө илгаатай байһые Ленин элирхэйлэн харуулаа. Буржуазна революцинуудай үедэ ажалшадай гол зорилгонь юу байгааб гэбэл, феодализмые, хаанай засагые, дунда зуунай үеын ёһо гуримые үгы хэхэ ябадал—эсэргүүсэлгын гү, али һандаргалгын хүдэлмэри дүүргэхэ хэрэг болоно гэжэ Ленин тэмдэглэнэ. Хүдэлмэришэдэй ба тон үгытэй таряашадай эсэргүүсэбэшье, хүн зоной үсөөнхинь байһан баян буржуазна этэгээдүүд буржуазна шэнэ общество эмхидхэхын тула зохёон байгуулхы хүдэлмэри хэһэн юм. Энээниие буржуазин хүнгэшэгөөр бүтээһэн ушарынь юуб гэхэдэ, тиихэ сагта баяшуулаар мүлжэгдэдэг олониитын бутархай ба һула байһан тула, тэдэнэй эсэргүүсэлтэнь тон аараг байгаа, мүн үргэн ба гүнзэгы боложо зүндөө ургадаг, национальна ба интернациональна рынок хадаа гуримгүйгөөр байгуулагдаһан капиталистическэ обществын эмхидхэхы гол хүсэниинь байгаа гэжэ Ленин тэмдэглээ.

Буржуазна революциһаа тад ондоо, социалистическэ революциин үедэ пролетариадай ба тэрэнэй хүтэлбэреэр ябадаг тон үгытэй таряашадай бэелүүлхэ гол зорилгонь шэнэ, социалистическэ общество байгуулха, олон арбаад миллион хүнүүдэй ажамидархын тулада шухала продуктнуудые таһалгаряагүй үйлэдбэрилгэдэ ба хубаарилгада хамаатай шэнэ, социалистическэ экономико байгуулха зохистой гэхэ гү, али зохёон байгуулхы хүдэлмэри ябуулха хэрэг болоно гэжэ Ленин заагаа һэн. Социалистическэ экономико байгуулха хэрэгтэ пролетарска гүрэнэй бэелүүлдэг онсо үүргэнь энээнһээ эшэ үндэһэтэй юм.

И. В. Сталин «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ зохёол соогоо Советскэ гүрэнэй онсо үүргэ тухай заабари найруулһан байна. Советскэ засагай онсо үүргэнь хоёр ушар байдалаар тайлбарилагдана: нэгэдэхинь, Советскэ засаг урдын хуушан революцинуудай үеынхидэл адляар, мүлжэлгын нэгэ формые нүгөө формоор һэлгэнгүй, харин али бүхы мүлжэлгые усадхаха ёһотой байба; хоёрдохинь, орон дотор социалистическэ ажахын ямар-нэгэн бэлэн эхи үүдхэлэй үгы байһан дээрэһээнь, советскэ засагнай ажахын социалистическэ, шэнэ формонуудые «мэлигэн газарта» байгуулха ёһотой болоһон байба гэжэ нүхэр Сталин заагаа һэн.

Үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй шэнжэдэ үйлэдбэридэхи харилсаануудай **заабол тааруу байха** экономическа хуули ёһондо түшэглэдэг ушарһаа, Советскэ засаг тэрэ зорилгоёо бэелүүлжэ шадаһан байна. «Тэрэ хуули ёһоной үгы байгаа һаань, тэрээндэ түшэглөөгүй һаа, Советскэ засаг өөрынгөө зорилго дүүргэжэ шадахагүй байгаа», (И. В. Сталин. «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд», (Бурнигоиздат, 1952 он, 9-дэхи нюур).

Парти ба Советскэ гүрэн өөрынгөө политикые обществын экономическа талаараа хүгжэдэг объективнэ хуули ёһонуудта зүрюугээр бэшэ, харин тус хуули ёһонуудтай бүрин зохилдуулжа, тэдэниие обществын аша туһада хэрэглэн бэелүүлдэг байна.

* ☆ *

Социалистическэ революциин түрүүшээрхи үеын дүнгүүдые шэнжэлэн сэгнэхэ зуураа, Ленин иигэжэ хэлэһэн юм: шэнэ, советскэ түхэлэй гүрэн байгуулжа, түбэгтэй зорилгынгоо түрүүшын хубиинь лэ шиидхээбди. Продуктнуудые үйлэдбэрилгэдэ ба хубаарилгада хаа хаанагүй, нарин шанга бүридхэл, хиналта тогтоохо, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, үйлэдбэреэ бодото дээрэнь хамтадхаха хэрэг—экономическа асуудалай талаар гол бэрхэтэй зүйл байгаа.

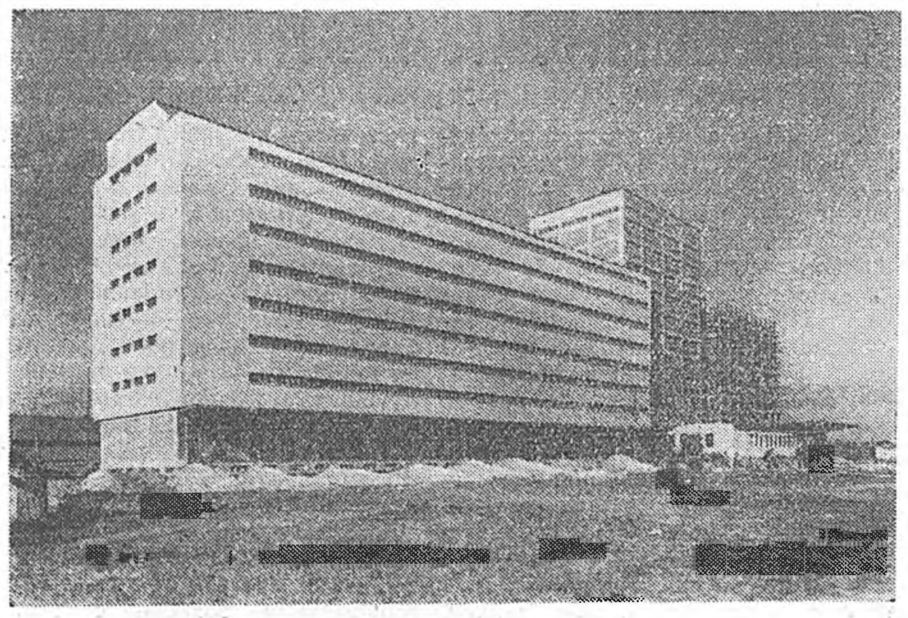
Ажахыгаа социалистическэ ёһоор эрхилэн хүтэлбэрилхэ принципүүд хадаа тоо бүридхэл ба хиналта эмхидхэхэ тухай ленинскэ түсэб дотор найруулагданхай. «Мүнгэнэй тоосоое тодо һонороор, үнэн сэхээр эрхилэ, ажахыгаа арьбан һайнаар зонхило, лодырь ябадал бү гарга, бү хулуу, ажалдаа шанга журам сахи... эдэ уряануудые өөрынгөө методүүдээр, **өөрынгөө** хуулинуудай үндэһөөр **Советскэ засагай** бэелүүлхэ ябадал социализмын бүрин илахын тулада шухала ба хүсэд **зохихо** зүйл болоно» (мүн тэндэ, 215—216-дахи нюур).

Жэжэ буржуазна зүндөө тохёолдолгын уг үндэһэниинь жэжэ товарна үйлэдбэрилгэ дотор байдаг, тиигээд ороной арадай ажахыда нилээд ехэ һуури эзэлдэг байгаа. «Советскэ засагай ээлжээтэ зорилгонууд» гэһэн зохёолдо дүтэрхы удхатай,—«Жэжэ буржуазна үзэл бодолдохи» зүүнэй тала бариһан «үхибүүн ёһоной ааша» гэжэ статья дотороо ороной экономикые гүнзэгыгөөр шэнжэлээд, Советскэ республика дотор тэрэ үедэ байһан общественно-экономическа таба янзын байгууламжын: 1) патриархальна, ондоогоор хэлэбэл—нилээд ехэнхидээ натуральна, таряашадай ажахы; 2) жэжэ товарна үйлэдбэрилгэ (талхаяа худалдадаг таряашадай олонхинь энээндэ хамаадана) 3) энгэй ажахын капитализм; 4) гүрэнэй капитализм; 5) социализм гэдэг байгууламжын бии байһые Ленин элирүүлээ һэн.

Таряашанай жэжэ экономикоһоо социализмда дары шууд орохын аргагүй гэжэ Ленин харуулаа. Энээнэй тулада хэдэ хэдэн дундуурхи шатанууд шухала хэрэгтэй. Эдэ шатанууд социалистическэ экономикын үндэһэ һуури байгуулха ябадал хангаха ёһотой.

Олон миллион жэжэ товар үйлэдбэрилэгшэдтэй, илангаяа таряашадтай, пролетарска засагай хоорондоо харилсаха экономическа харилсаанай проблемэнүүд үйлэдбэриин социалистическэ аргые бэлэдхэхэ талаараа марксистско-ленинскэ теори-

(Үргэлжэлэлынь 4-дэхи нюурта)

Венгерскэ Арадай Республикада тарилгын талмай ехэ болгогдоно, ороohото культурануудай ургаса дээшэлнэ. Шэнэ элеваторнуудай ба ороohо хадагалха газарнуудай барилга хөгдэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Мезскеведждэ ороhо хадагалха газар шэнээр баригдаа.

ТАСС-эй фотохронико.

Чехословакиин национальна суглаан гүрэнэй 1953 оной бюджет баталба

ПРАГА, апрелиин 24. (ТАСС). Чехословацка телеграфна агентствын мэдээсэhэнэй ёhоор, үсэгэлдэр Чехословакиин национальна суглаан гүрэнэй 1953 оной бюджедые нэгэн hаналаар баталан абаа.

Гүрэнэй бюджет 435.207.287.000 крон хэмжээтэй доходууд ба 430.910.216.000 хэмжээтэй гаргашануудые хараална. Доходуудынь гаргашануудhаа 4.297.071.000 крон ехэ байха юм.

Хойто-атлантическа блогой соведэй сесси дээрэ

ПАРИЖ, апрелиин 24. (ТАСС). Франс Пресс агентствын мэдээсэhэнэй ёhоор, «юрэнхы дээрэ hонирхогдодог асуудалнууд тушаа hаналаа андалдан мэдэлсэлгэ» гэhэн гаршагтай зүблэхэ зүйлэй пункт Хойто-атлантическа блогой соведэй сессиин мүнөө үглөөнэй заседани дээрэ зүбшэн хэлсэтдэбэ. Энэ заседани «европейскэ армиие» байгуулха тухай асуудалда гол түлэб зорюулагдаhан байгаа гэжэ агентство тодорхойлон мэдээсэнэ. «Европейскэ арми» тухай договорой хүсэндөө оролгонь тэрэниие тус тус оронуудай парламентнуудай ратификацилгаhаа мүнөө дулдыдаха юм гэжэ французска министр Жорж Бидо энээн тушаа үгэ хэлэхэ зуураа мэдүүлбэ. Элдэб олон оронуудай конституцинуудай хоорондоо илгаатай байhан, мүн зарим оронуудта парламентска hунгалта болохо байhан ушарhаа, парижска договорой ратификацилагдаха үдэрые тодорхойлон тогтоохо аргагүй гэжэ Бидо саашаа мэдүүлбэ.

Зарим шэнжэлэгшэдэй hанаhанай ёhоор, парижска сэрэгэй договорые июниин 30 хүрэтэр ратифицировалхэ гэhэн США-тэй гүрэнэй секретарь Даллесай эрилтэдэ үгтэhэн харюу гээшэ гэжэ Бидогой энэ мэдүүлгые тайлбарилхада болохо юм.

Авиацида хэрэглэгдэхэ барилгануудые бүтээхэ тухай асуудал мүнөө үдэрэй заседани дээрэ харагдаба. 317 миллион фунт стерлинг хэмжээтэйгээр эдэ барилгануудые хэхэ программа гурбан жэлэй болзороор зохёогдоод, совет дээрэ баталагдаа гэжэ Франс Пресс агентство дамжуулба.

«Французска республикын ханинарай ассоциациин» хэhэн завтрак дээрэ «европейскэ арми» тухай Франциин гадаадын хэрэгүүдэй министр Бидогой хэлэhэн үгые ба иматтал энэ асуудалда гол түлэб зорюулан пресс-конференци дээрэ Даллесай хэhэн мэдүүлгые сасуудхажа, «Монд» газетэ иигэжэ бэшэнэ:

«Эдэ хоёрой хэлэhэн үгэнүүдые сасуудхаад үзэхэдэ, Вашингтон европейскэ арми тухай договорые ратификацилха асуудал табихыемнай маниие улам ехээр хашана, мүн французска правительство парламентда ба орон дотор эсэргүүсэлгын ургалтые хаража байhан тула тэрэниие (Вашингтониие) бүрин найдуулжа шадахагүй байна».

Французуудhаа гадна, «бүхы европеецүүд европейскэ армиие байгуулга тушаа ямаршье зориг гарганагүй. Тус армиие байгуулха ябадал хойшолуулагдашагүй юм, тэрэнэй перспективэнүүд найдабаритай юм гэжэ харанагүй» гэжэ газетэ тэмдэглэнэ.

Корейдэхи үбшэлhэн ба шархатаhан сэрэгэй пленэйхидые андалдан абалсалга тушаа

ПХЕНЬЯН, апрелиин 24. (ТАСС). Корейн центральна телеграфна агентство үбшэлhэн ба шархатаhан сэрэгэй пленэйхидые андалдан абалсалгада зорюулан Паньмыньчжоньhоо өөрынгөө корреспондентын эльгээhэн мэдээсэлые үсэгэлдэр толилбо. Үбшэлhэн ба шархатаhан сэрэгэй пленэйхидые нютагтань бусаалгын ябаса хадаа сэрэгэй пленэйхидтэ хоёр талын хандалгын тон ехэ илгаатай байhаниие харуулна. Манай персоналтай хахасахадаа, американска талын үбшэлhэн ба шархатаhан хүнүүд плендэ байhан бүхы саг соонь тэдээндэ hайнаар, энэрхы сэдьхэлтэйгээр хандаhанай түлөө баясхалан хүргэбэ. Эхэ орондоо бусажа ерэhэн корейскэ Арадай армиин пленнэ сэрэгүүд лагерьнуудhаа Паньмыньчжонь руу ерэхэ замдаашье доромжологдоhон ба зобоогдоhон тухай хөөрэнэ гэжэ мэдээсэл соо хэлэгдэнэ.

ПЕКИН, апрелиин 23. (ТАСС). Синьхуа агентствын корреспондент апрелиин 21-дэ иигэжэ мэдээсэбэ: Хитадай арадай 450 hайндуратанhаа ба корейскэ Арадай армиин сэрэгэй алба хэгшэ 50 хүнhөө бүридэhэн сэрэгэй пленэйхидэй бүлэг мүнөө үглөөгүүр эхэ орондоо бусажа ерээ. Корейско-хитадай талада үгтэhэн сэрэгэй пленэйхид ехэ зүдэрүү харагдаба. Тэдэнэр бүгэдөөрөө арhа яhан болошоhон, зобожо ядарhан хүнүүд байгаа.

НЬЮ-ЙОРК, апрелиин 24. (ТАСС). Һүүлэй үдэрнүүдтэ американска хэблэл хадаа Корейдэхи американска ба «союзна» сэрэгэй пленэйхидтэ корейско-хитадай талын хэрзэгы дошхоноор хандаhан тухай үгэ тараана.

Сэрэгэй пленэйхидэй түрүүшын бүлэгэй сүлөөлэгдэхэдэ, сэрэгэй пленэйхидтэ хитадуудай hайнаар хандаhан тухай мэдүүлгэнүүд хэблэлдэ толилогдоhон байгаа. Андалдан абалсалга хэлсээнүүдэй ёhоор хэгдэжэ байна гэжэ хэблэл мэдэрhэн юм. «Түрүүшын үдэрнүүдтэ андалдалгын түргэнөөр хэгдэhэн ябадал апрелиин 25-да hэргээгдэхэ ба 1952 оной октябрьда эхилhэн тулгардалгада эсэс табиха даб дээрэхи эблэрэлгэ тухай хэлсээнэй амжалтатайгаар хэгдэхэ тэмдэг болоно» гэжэ Юнайтед Пресс агентствын корреспондент Хоберехт бэшэhэн юм.

Гэбэшье, хитадуудай ба хойто кореецүүдэй сүлөөлhэн сэрэгэй пленэйхидэй хоёрдохи бүлэгтэй хөөрэлдэхэ үедэ тодорhон хэбэртэй «хэрзэгы дошхоноор хандалга» тухай мэдүүлгэнүүд апрелиин 21-нэй үглөөгүүр Паньмыньчжоньhоо гэнтэ абтажа эхилбэ.

«Хэрзэгы дошхоноор хандалга» тухай мэдүүлгэнүүдэй тоо апрелиин 21-дэ олошороо. Кочжедо, Чечжудо ба бусад лагерьнуудта зэрлиг зоболгын хэгдэhэн тушаа нүгөө талын гэршэ баримтануудhаа США-гэй сэрэгэй засагаархидые «халхалха» гэжэ оролдон, үгы гэбэл, сэрэгэй пленэйхидые андалдан абалсалгын амжалтатайгаар эхилhэн ябадалда тойбо татахые эрмэлзэн, агентствонуудай корреспондентнүүд «hонирхолтой юумэ» hанаанhаа тааруулхые яарана.

Гэхэ зуура, Корейдэ даб дээрэхи эблэрэлгэ туйлаха дурагүй зарим конгрессменүүд даб дээрэхи эблэрэлгэ хэхэ тухай болохоёо байгаа хэлсээ таhалдуулха зорилгоор элдэб дурадхал оруулхын тула агентствонуудай мэдүүлгэнүүдые түргэнөөр хэрэглэбэ.

Даб дээрэхи эблэрэлгэ тухай хэлсээ hаатуулхые зарим конгрессменүүдэй эрижэ байхада, сэрэгэй министерствын түлөөлэгшэ хадаа сэрэгэй бүхы пленэйхидэй сүлөөлэгдөөд, тэдээнhээ тусхай асуудалда абтаагүй сагта эдэ мэдээсэлнүүдтэ «зүб сэгнэлтэ үнэхөөр үгэжэ хэншье шадахагүй юм» гэжэ мэдүүлбэ гээд Юнайтед Пресс агентствын вашингтонско корреспондент мэдээсэнэ.

Корейдэхи хэлсээнүүд

ПЕКИН, апрелиин 24. (ТАСС). Кэсонhоо Синьхуа агентствын корреспондентын мэдээсэhэнэй ёhоор, даб дээрэхи эблэрэлгэ хэхэ тухай хэлсээндэ хабаадагша корейско-хитадай тала мүнөөдэр иимэ коммюнике толилбо:

Хоёр талын делегацинуудай бүрин составаараа уулзалгые административна шэнжэтэй шалтагаануудаар апрелиин 26-най үдэрэй 2 час хүрэтэр хойшолуулха гэжэ хоёр тала апрелиин 24-дэ болоhон холбоо бэелэгшэдэй 9-дэхи заседани дээрэ хэлсэбэ.

Апрелиин 23-да корейско-хитадай тала нүгөө талада иигэжэ мэдээсэбэ: нүгөө талада мэдээсэгдэhэнhээ олон сэрэгэй пленэйхидые нютагтань бусааха байна, ушарынь сэрэгэй пленэйхидэй лагерьнуудта байhан үбшэн ба шархатаhан сэрэгэй пленэйхидhээ гадна, мүн фронтовой госпитальнуудта байгаа сэрэгэй пленэйхид тэрэшэлэн нютагтаа бусаагдаха юм.

Нютагтаа бусаагдаха үбшэн ба шархатаhан сэрэгэй пленэйхидэй тоо корейско-хитадай талада хүргэгдэhэн анханай мэдээнүүдhээ үлүү байха юм гэжэ нүгөө тала апрелиин 24-дэ манай талада мэдээсэбэ.

Апрелиин 24-дэ хоёр тала үбшэлhэн ба шархатаhан сэрэгэй пленэйхидые Паньмыньчжоньдо андалдан абалсажа үргэлжэлөө. Нүгөө талада үгтэhэн үбшэн ба шархатаhан сэрэгэй 100 пленэйхидэй дунда 50 кореецүүд, 40 американецууд, 4 англичанинууд, 4 турогууд, 1 канадец ба 1 голландец байна. Нүгөө тала корейскэ Арадай армиин сэрэгэй 498 пленэйхидые нютагтань бусаагаа.

КОРЕЙДЭХИ СОБЫТИНУУД

АРАДАЙ АРМИИН ГЛАВНА КОМАНДОВАНИИН МЭД

ПХЕНЬЯН, апрелиин 25. (ТАСС). Үнгэрhэн үдэр фронтнууд дээрэ хубилалтанууд болоогүй гэжэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командованиин мүнөөдэр дамжуулhан мэдээсэл соо хэлэгдэнэ.

Дайсанай самолёдуудые агнан буудагшад мүнөөдэр дайсанай 3 самолёт унагаагаа.

ПХЕНЬЯН, апрелиин (ТАСС). Үнгэрhэн үдэр фр дээрэ онсо хубилалтанууд б гэжэ Корейскэ Арадай-Дем ческа Республикын Арадай Главна командовани мүнөөд дээсэбэ.

Арадай армиин зенитнэ нууд ба дайсанай самолёду нан буудагшад дайсанай 4 унагаагаа.

Франкистска Испаниин экономическа кри

ПАРИЖ, апрелиин 24. (ТАСС). «Ажанс экономикэ финансьер» гэжэ бюллетениин Барселондохи корреспондент франкистска Испанида экономическа ехэ бэрхэшээлнүүдэй тохёолдоhон тухай мэдээсэнэ. Франкын правительство электроэнерги ехээр үйлэдбэрилхэ проект зохёогоо, тэрээндэ 30 миллиард песет хэмжээтэй гаргаша хэрэгтэй юм гэжэ мэдээсэл соонь хэлэгдэнэ. Гэбэшье, энээниие бэелүүлхэ мүнгэ испанска правительствода байхагүй. Тиимэhээ тус проект огто үндэhэгүй байна. Металлургическа, электрохимическэ, текстильнэ ба промышленностиин бусад hалб дые хүгжөөхэ гэhэн фран правительствын hанаашалга шэлэн үндэhэгүй байна. электрификацилгын түсэбы лүүлхэдэ хэрэгтэй байhанhа хин ехэ мүнгэн энээндэ хэрэ болоно.

Шахтёрнуудай салин тон бага ба техникын байhанай шалтагаанаар, И шахтануудта шулуу нүүрhэ абалга саг үргэлжэ хороог жэ мэдээсэл соонь тэрэшэл лэгдэнэ.

Англида прогрессивнэ багшанарые мүрд

ЛОНДОН, апрелиин 24. (ТАСС). Английска засагаархид политическэ үзэл бодолойнь түлөө hургуулиин багшанарые мүрдэнэ. Мидлсекс графстводо ахалагша багшын тушаал эзэлхые хүсэhэн багша өөрынгөө политическэ үзэл бодол тухай, политическэ ямар партиин гэшүүн байhан тухай асуудалда харюусаха ёhотой юм. Коммунистическэ партиин гэшүүн гү, али коммунизмда миил талархадаг байгаа hаань, тэрэниие хүдэлмэридэ абахагүй байна.

Прогрессивнэ үзэлтэй баг мүрдэлгэдэ эсэргүү эрид ша тестые багшанар мэдүүлнэ. Блэкпулда болоhон багшана циональна профсоюзай жэл конференци дээрэ резолюц «Багшанар тушаа пол дискриминациин политикые жэлүүлхэ гэhэн Мидлсекс ствын соведэй шиидхэбэри ехэ зэбүүрхэл» тус резолюц мэдүүлэгдэнэ.

Израилиин ба Трансиорданиин хоорондохи демаркационно лини дээрэ тулалдаан болоно

ЛОНДОН, апрелиин 24. (ТАСС). Рейтер агентствын корреспондентнүүдэй мэдээсэлнүүдhээ харахада, Израилиин ба Трансиорданиин хоорондохи демаркационно лини дээрэ тулалдаан болоно. Корреспондентнүүдэй хэлэhэнэй ёhоор, нэгэ хахадыень Израилиин ба нүгөө хахадыень Трансиорданиин эзэл русалимда hүүлшын хоёр турша дотор израильска ба сиорданска солдадуудай х зэбсэгтэ тулалдаанууд Хоёр талаhаа буудалдахада даhан ба шархатаhан хүнү

Грецидэ алба хаагшадые хүдэлмэриhөөнь гар

СОФИ, апрелиин 24. (ТАСС). Болгарска телеграфна агентствын мэдээсэhэнэй ёhоор, Грецидэ 5 hарын турша дотор, тайлбарилан хэлэхэдэ, засагай эрхые Папагосой правительствын гартаа абаh хойшо 50 мянган албахаагш приятинуудhаа ба эмхи зур hаа хүдэлмэриhөө гаргагда

Австрида үхибүүдэй үбшэлэлгын тоо ургана

ВЕНА, апрелиин 24. (ТАСС). Муу условидо ажаhуудаг байhанhаа, эдеэ хоолоор дутагдалтай ба гэр байрагүй байhанhаа боложо, Австриин үхибүүдэй үбшэлэлгын тоо саг үргэлжэ ургана.

Демократическа хэблэлэй мэдээсэhэнэй ёhоор, Линцын hу нуудай 10 мянган hурагшад дицинскэ шэнжэлэлгэ хэжэ 2 мянган хүниинь уушханай дан, рахит ба бусад үбш үбшэлhэн байба.

СОЦИАЛИСТИЧЕСКЭ БАЙГУУЛАЛТАДА ОРОЖО ЭХИЛХЭ ЛЕНИНСКЭ ТҮСЭБ

(Түгэсхэл)

до шухала hуури эзэлдэг. В. И. Ленин эдэ проблемэнүүдые зохёол соогоо тодорхойгоор шэнжэлэн харуулаа, хэдэ хэдэн экономическа хэмжээ-ябуулгануудые хараалаа. Тэдэ хэмжээ-ябуулгануудынь хүгжэлтын социалистическэ замда жэжэ таряашанай үйлэдбэриие оруулха, капитализмын бии боложо хүгжэлгын бүхы нүхэ hүбэнүүдые хааха аргатай болгохо экономическа тиимэ условинуудые байгуулха тушаа жэгдэ hайн хүдэлмэри хэжэ эхилхэ арга боломжо партида, Советскэ гүрэндэ олгоhон байна. «Советскэ засагай ээлжээтэ зорилгонууд» дотор шэнэ экономическа политикын үндэhэ hуури тухай хэлэгдэhые бидэ харанабди. Шэнэ экономическа политика болбол капиталистическэ этэгээдүүдые усадхаха, социалистическэ экономикын үндэhэ hуури табиха хэрэгтэ зорюулагдаhан байха юм.

ВКП(б)-гэй ЦК-гэй июльскэ пленум дээрэ 1928 ондо үгэ хэлэхэдээ И. В. Сталин ленинскэ зохёолые энэ талаhаань тон гүнзэгыгөөр тодорхойлон сэгнэжэ харуулаа hэн. «СССР-тэ пролетарска диктатура экономическа хүдэлмэрээ сэрэгэй коммунизмhаа эхилээ юм гэжэ бодохо болоо hаа буруу байха hэн. Зарим нүхэдүүд энэ позицида хадууран ороно. Теэд энэ позици буруу юм. Тад hөөргэ, манайда пролетарска диктатура зохёон байгуулха хүдэлмэрээ сэрэгэй коммунизмhаа эхилээгүй, харин шэнэ экономическа политика гэдэгэй үндэhэ hууриие соносхолгоhоо эхилhэн байха юм. 1918 оной эхиндэ хэблэгдэhэн, «Советскэ засагай ээлжээтэ зорилгонууд» тухай В. И. Ленинэй брошюра бүгэдэндэ мэдээжэ. Энэ брошюра соогоо Ленин шэнэ экономическа политикын эхи hууриие эгээн түрүүшээр үндэhэлэн харуулhан байна. Зүгөөр, энэ политика интервенциин үедэ саг зуурада таhалдуулагдаа hэн, тиин имагтал гурбан жэл болоод, дайнай ба интервенциин усадхагдаhанай hүүлдэ энэ политикада дахин бусаха баатай бологдоо hэн. Гэбэшье, 1918 оной эхиндэ соносхогдоhон шэнэ экономическа политикые пролетарска диктатура СССР дотор бэелүүлжэ эхилхэ баатай болоо hэн,— энэ ушар юу харуулнаб гэхэдэ, сохом **экономическа** талаар бодохо болоо hаа, революци болоhоной үглөөдэрынь зохёон байгуулгынгаа хүдэлмэриие пролетариадай диктатурын ямар юумэнhээ эхилхэ ёhотой байhан тухайда, энэ хүдэлмэрээ ямар юумэндэ түшэглэн бэелүүлхэ ёhотой байhан тухай эли тодоор гэршэлэн хэлэнэ» (И. В. Сталин. Зохёолнууд, 11-дэхи том, 146—147-дохи нюур).

Шэнэ экономическа политикын тол эшэ үндэhэниинь юуб гэхэдэ, парти болбол Ленинэй зааhан заабаряар капиталда добтолhон улаангвардейскэ атакаhаа, «хүнгэн кавалериин» эрид добтолгонуудhаа «хүндэ артиллериин» ашаар социалистическэ гурим байгуулгада ороо hэн. Энэ ушарта буржуазие дараха арга метод дээрэ арадай ажахые эрхилэн хүтэлбэрилхэ арга метод нэмэгдэhэн байна. Мүн товарна үйлэдбэрилгэ, товарна эрьесээн, мүнгэн, рыногэй холбоо мэтын буржуазна экономикын арга зэбсэгүүдые хэрэглэхэ зуураа, парти болбол жэжэ буржуазиин эмхи гуримгүй хүсэнүүдтэ, энээнэй үүдэн бии болгодог капиталистическэ этэгээдүүдтэ эсэргүү экономическа добтолго эмхидхэhэн байна.

Шэнэ экономическа политикын гол удхань эгээл иимэ байна.

Олон янзын байгууламжатай экономикын условидо социализм байгуулха ленинскэ стратегическэ түсэбые согсолон хүгжөөhэнэй аша габьяа И. В. Сталинда хабаатай юм. «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэhэн зохёол соогоо И. В. Сталин энэ стратегическэ түсэбые гениальнаар тодорхойлон харуулаа. Парти хадаа засагые ээлэн абахада зохистой ушар байдалые алдаха ёhогүй, жэжэ буржуазиин болон дунда зэргын индивидуальна үйлэдбэрилэгшэд байhан олон миллион хүн зониие капитализмын үгырүүлэн хооhоруулхыень хүлеэнгүйгөөр засагые абаха ёhотой. Засагые абаад, промышленностьдахи үйлэдбэриин хэрэгсэлнүүдые хүсөөр хаhан абаха, тэдэниие арад ниитын баялиг зөөри болгохо зуураа, парти болбол жэжэ ба дундуур индивидуальна үйлэдбэрилэгшэдые үйлэдбэриин кооперативуудта гэхэ гү, али хүдөө ажахын томо предприятинуудта, колхозуудта оруулжа, удаа дараалан нэгэдхэжэ, индустриие али бүхы аргаар хүгжөөхэ, колхозуудта зорюулhан томо үйлэдбэриин мүнөө сагай техническэ база байгуулха ёhотой. Городтой экономическа холбоо барисаа хэхэдэнь таряашадта таарамжатай гансахан формо байhан товарна үйлэдбэрилгые (худалдан абалга—наймаалгаар дамжуулhан агсаае) город болон деревниин, промышленность болон хүдөө ажахын хоорондохи экономическа холбогдолой тулада зарим тэды саг соо үлөөхэ, эд товарай эрьесэhээ хамаг бүхы капиталистнуудые түрижэ, советскэ худалдаа наймаа, гүрэнэй ба кооперативно-колхозно худалдаа наймаа бүрин дэлгэрүүлхэ гэжэ нүхэр Сталин зааhан байна. Жэжэ ба дундуур үйлэдбэрилэгшэдөөр олоншог ангитай бүхы капиталистическэ оронуудта социализмын илахын тула хүгжэлтын **иимэ зам тон** боломжотой ба таарамжатай байна гэжэ нүхэр Сталин онсолон тэмдэглээ hэн.

* * *

Арадай ажахые шэнэ, социалистическэ ёhоор эмхидхэхын тулада советскэ предприятинуудтахи ажалай эмхидхэлэй асуудалые үндэhөөрнь шиидхэхэ хэрэгтэй байгаа. «Засагые пролетариадай илан абаха зорилгын шиидхэгдэмсээр, дарлан мүлжэгшэдэй үйлэдбэриин зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хүсөөр хаhан абаха, эдэ мүлжэгшэдэй эсэргүүсэлтые дараха зорилгын гол түлэбтөө шиидхэгдэхэ хэмжээгээр капитализмhаа бүри үндэр дээдэ ниитын байгууламжа тогтоохо үндэhэн зорилго, тусхайлан хэлэхэдэ: ажалай бүтээсые дээшэлүүлгэ, энээнтэй дашарамдан (энээнэй тулада) ажалай эгээн дээдэ эмхидхэл түрүүшын ээлжээндэ шухалашалан табигдана»,—гэжэ Ленин бэшээ hэн (зохёолнууд, 27-дохи том, 227-дохи нюур).

Ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын тулада нэн түрүүн томо индустриин материальна үндэhэ hуури байгуулха, түлишэ, түмэр үйлэдбэрилгые, машина бүтээлгые, химическэ промышленностиие хүгжөөхэ хэрэгтэй тэжэ Ленин заадаг hэн. Имагтал томо промышленность, нэн түрүүндэ үйлэдбэриин хэрэгсэлнүүдые үйлэдбэрилдэг промышленность социализмын материальна үндэhэ hуури болоно.

Капитализмhаа үлэмжэ дээдэ социально-экономическа байгуулалта байгуулха гол услови болохо ажалай бүтээсые саг үргэлжэ дээшэлүүлхэ шухала байhые Ленин теоретическэ талаарнь үндэhэлэн харуулаа. Ажалые социалистическээр эмхидхэхын түлөө тэмсэлдэ Ленинэй зохёол тон шухала зэбсэг боложо үгэhэн байна.

Социалистическэ мүрысөөн хадаа коммунистическэ ажалай шухала формо болоно, социалистическэ мүрысөөнэй ашаар ажалшад общественые шэнэ, социалистическэ ёhоор шэнэдхэн байгуулжа шадаха юм гэжэ Ленин тодорхойлоо. «Имагтал социализм хадаа ангинуудые, тиимэ болохолоороо, олониитын богоолшологдохо ябадалые усадхажа, үнэхөөр дэлгэрэнгы хэмжээгээр мүрысөө хэхэ арга зам анха түрүүн нээжэ үгөө»,—гэжэ В. И. Ленин бэшэhэн байна (мүн тэндэ, 230-дахи нюур).

Олон миллион ажалша ниитын эгээн ехэ эдэбхи үүсхэлэй үндэhөөр социализм байгуулха коммунистическэ арга метод болоhон социалистическэ мүрысөөнэй угаа ехэ удхашанартай байhые СССР-тэхи социалистическэ байгуулалтын түүхэ гэршэлэн харуулаа. Манай орон дотор дэлгэрhэн хүсэ ехэтэ стахановска хүдэлөөн социалистическэ мүрысөөнэй дээдэ шата мүн.

* * *

«Советскэ засагай ээлжээтэ зорилгонууд» гэhэн В. И. Ленинэй зохёол СССР-тэ социализм эмхидхэн байгуулхада гайхамшаг ехэ үүргэ дүүргээ. Энэ зохёол Комм ческэ партиин, Советскэ ажал-ябуулгын дайшалхы п ма болоо, общественые социал кэ ёhоор шэнэдхэн байгуулх гиигүүлэн заагаа. Энэ прог бэелүүлhэнэйнгээ ашаар ман бүхы дэлхэй дээрэ социализ сэн түгэлдэр түшэг тулгуур

Советскэ Союзай түүхэт дүй дүршэлдэ адляар, Лени хёолой уласхоорондын уд рынь юуб гэхэдэ, социали журам байгууламжын үрг тогтон байгуулагдахын түлө лэй гол формонууд болон м нээгдэжэ, бодото байдал дэ гагдаа, буржуазида эсэргүү сэхэ, жэжэ товарна үйлэдб илангаяа таряашадай үйл гые социалистическэ харгы дараалан оруулха арга зам даа.

«Советскэ засагай ээлжэ рилгонууд» гэhэн зохёолоо бэшэhэн сагhаа хойшо үнгэрөө. Зүгөөр, түүхын ш шон байдалда мүнөөшье эн манай орондо, мүн хүгжэлты листическэ замда hаяхан оронуудташье илангаяа ехэ нартай байhаар юм.

Идейнүүдэй бата бэхи хү хүн түрэлтэнэй практикаар, рэлтэнэй түүхээр шалгагда на. Тиин Ленинэй идейнүүд юм, ушарынь эдэ идейнүүд угаа ехэ дүй дүршэлые со ябадалые үндэhэ hуури үйлэдбэриин социалистическ тон шухала эрилтэнүүдые, дай эгээн шухала интересүү хин бэелүүлнэ.

Редактор Б. Ц. ЦЫЖИ

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-85, отв. секретаря — 3-23. Отделов: партийной жизни, сельского хозяйства 10-17, пропаганды и переводов 6-84, культуры и быта, промышленности—4-52, мест. информации и писем—11-05. Для междугородных переговоров — 1?.

Н—00527. Типография Управления по делам полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР.